

הראל חברה לביטוח בע"מ

**דוח ביניים ליום
31 במרץ 2023**

תוכן העניינים

1.....	תיאור החברה	1
1.....	כללי	1.1
2.....	בעלי המניות בחברה	1.2
2.....	מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים	2
2.....	שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים בתקופת הדוח	2.1
2.....	שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים לאחר תקופת הדוח	2.2
3.....	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה	2.3
4.....	תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין בתחומי פעילות הקבוצה	2.4
8.....	תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל ביטוח	2.5
12.....	פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים	2.6
16.....	נזילות ומקורות מימון	2.7
16.....	גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי	3
20.....	בקורות ונהלים לגבי הגילוי:	4

דוח הדירקטוריון

הראל חברה לביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2023

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2023 ("תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל ביטוח" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2022, אשר פורסם ביום 30 במרץ 2023 ("הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

1 תיאור החברה

1.1 כללי

הראל ביטוח הינה חברה פרטית, בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות"). הראל השקעות הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב, החל משנת 1982. פעילותה של הראל השקעות, באמצעות חברות שבשליטתה, בשוק הביטוח והחיסכון ארוך הטווח וכן בשירותים פיננסיים ושוק ההון ("הקבוצה").

פעילות הביטוח נעשית ע"י החברה ובאמצעות חברות אחות, אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ (בשליטה מלאה) ("EMI").

הפעילות בתחום חיסכון ארוך הטווח נעשית הן באמצעות החברה, באמצעות חברות אחות - הראל פנסיה וגמל בע"מ ("הראל פנסיה וגמל") והן באמצעות חברות בנות, שהינן חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כדלקמן: קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("קחצ"ק") המנהלת קרן השתלמות המיועדת למשרתי קבע וגמלאי צה"ל; לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (בשליטה בשיעור 79%), המנהלת קרן פנסיה ותיקה ("לעתיד").

הפעילות בתחום האשראי נעשית באמצעות החברה הבת - הראל +60 בע"מ ("הראל +60") העוסקת במתן הלוואות מסוג משכנתא, לרבות "משכנתא הפוכה" שהינה הלוואה הניתנת ללווים בני 60 ומעלה, בשעבוד דירת מגורים; וכן במסגרת פעילות מימון נדל"ן יזמי לרבות ערבות מכר של החברה; וכן במסגרת מתן ערבות פיננסית ושירותי תפעול לתיקי משכנתאות המבוטחים על ידי צדדים שלישיים באמצעות החברה ו-EMI.

נכון ליום 31 במרץ 2023, תחום האשראי לא מהווה מגזר פעילות בדוחות הכספיים. בהתאם, הנכסים, ההתחייבויות ותוצאות פעילות תחום האשראי נכללים במגזרי הפעילות השונים של החברה כדלהלן: פעילות הראל +60 נכללת במסגרת מגזר "ביטוח בריאות"; פעילות מתן ערבות חוק מכר נכללת במסגרת מגזר "ביטוח כללי"; ואילו יתר הפעילויות של תחום האשראי, לרבות מימון נדל"ן יזמי, נכללות במסגרת מגזר "לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר".

1.2 בעלי המניות בחברה

הראל השקעות מחזיקה במלוא הון המניות של החברה. בעלי המניות העיקריים בהראל השקעות הינם משפחת המבורגר - יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור (בסעיף זה: "בעלי המניות") המחזיקים בכ- 47.78% מזכויות ההצבעה ומהון המניות המונפק של הראל השקעות.

ההחזקה של בעלי המניות בהראל השקעות הינה בעיקר באמצעות ג.י.ן ייעוץ כלכלי וניהול השקעות 2017 שותפות מוגבלת בשליטתם ובבעלותם המלאה של בעלי המניות, בה הם מחזיקים כשותפים מוגבלים, באמצעות חברות פרטיות בבעלותם המלאה ("השותפות ג.י.ן") וכן מחזיקים בשותף הכלכלי בשותפות ג.י.ן.

2 מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים

2.1 שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים בתקופת הדוח

- 2.1.1 הנפקת אגרות חוב (סדרה יט') באמצעות החברה הבת - הראל הנפקות לעניין הנפקת אגרות חוב (סדרה יט') באמצעות החברה הבת - הראל הנפקות, ראו באור 6 בדוחות הכספיים.
- 2.1.2 אשרור דירוג הראל ביטוח ע"י חברת הדירוג "מדרוג" לעניין אשרור דירוג הראל ביטוח ע"י חברת הדירוג "מדרוג", ראו באור 6 בדוחות הכספיים.
- 2.1.3 דירוג ע"י חברת הדירוג "מדרוג" של אגרות חוב שהונפקו על ידי חברה בת לעניין דירוג של אגרות חוב שהונפקו על ידי החברה הבת - הראל הנפקות, ראו באור 6 בדוחות הכספיים.
- 2.1.4 תכנית אסטרטגית רב שנתית
- בחודש אוגוסט 2022 התקשרה החברה עם תאגיד יעוץ אסטרטגי בינלאומי מוביל. על בסיס בחינה ועבודה משותפת של החברה ותאגיד הייעוץ כאמור, דירקטוריון החברה החליט בחודש פברואר 2023 על אימוץ תכנית אסטרטגית רב שנתית בשם "הראל 2030". אסטרטגיית "הראל 2030" מתמקדת בשלושה נדבכים מרכזיים בפעילות הקבוצה: 1. דיוק ביצועי ליבת העסק בתחום הביטוח; 2. זיקה ללקוח - חיזוק ושיפור מנועי ההפצה בתחום הביטוח; ו-3. גיוון מקורות הרווח של הקבוצה.
- לפרטים נוספים ראו סעיף 6 בפרק 2 "דוח הדירקטוריון" לדוח התקופתי של החברה ליום 31 בדצמבר 2022.

2.2 שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים לאחר תקופת הדוח

- 2.2.1 פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ו') של הראל הנפקות לעניין החלטה על פדיון מוקדם מלא לאגרות החוב (סדרה ו') שהונפקו על ידי הראל הנפקות - ראו באור 6 בדוחות הכספיים.
- 2.2.2 עדכון תנאי העסקתו של עידן טמיר, קרובו של בעל שליטה
- ביום 22 במאי 2023 וביום 29 במאי 2023 אישרו ועדות התגמול והדירקטוריונים של החברה ושל החברה האם - הראל השקעות, בהתאמה, את עדכון תנאי העסקתו של עידן טמיר, קרובו של מר יאיר המבורגר, מבעלי השליטה בחברה. התקשרות כאמור כפופה לאישור האסיפה הכללית של הראל השקעות, המזומנת ליום 5 ביולי 2023.

2.3 התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

2.3.1 כללי

נתוני הצמיחה הראשוניים לרבעון הראשון של שנת 2023 הצביעו על צמיחה חיובית במרבית השווקים המפותחים, טוב יותר מהציפיות בתחילת השנה. הצטמצמו החששות ממיתון חריף באירופה והפעילות הכלכלית בסין התגברה לאור הסרת הגבלות הקורונה. יחד עם זאת, נרשמה האטה בהיקף הסחר העולמי והאירועים סביב קריסת הבנק האמריקאי SVB העלו את הסיכון של המערכת הבנקאית העולמית. סביבת האינפלציה בעולם מוסיפה להיות גבוהה במרבית המדינות בעולם אך מצויה במגמת התמתנות. לאור זאת העלאות הריבית בעולם נמשכו אך הקצב התמתן.

2.3.2 התפתחויות במשק הישראלי

על פי האומדנים הראשוניים, הצמיחה בישראל ברבעון הראשון של 2023 הייתה חיובית ועמדה על 2.5% בשיעור שנתי.

הפעילות הכלכלית בישראל המשיכה להתרחב, אך ישנם סימנים מוקדמים להאטה בקצב הצמיחה. שוק העבודה בישראל נותר חזק ברבעון הראשון, עם שיעור אבטלה של 3.9% נמוך במבט היסטורי, שיעור השתתפות בכח העבודה גבוה ומספר רב של משרות פנויות. למרות זאת, גדלים הסימנים להאטה כאשר נמשכת הירידה זה יותר מחצי שנה בסך המשרות הפנויות ובולטת ההאטה בענף ההיי-טק לאחר יותר משנתיים של נסיקה.

2.3.3 שוק המניות

הרבעון הראשון של 2023 היה ברובו חיובי בשוקי המניות הגלובליים כאשר מדד MSCI העולמי (במונחים דולריים) עלה בכ-8% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה בכ-4%. לעומת זאת בישראל מדד ת"א 125 ירד בכ-5%.

2.3.4 שוק איגרות החוב

בסיכום הרבעון הראשון של 2023 נרשמה עלייה של 0.1% במדד אג"ח הממשלתיות ו-0.5% במדד אג"ח הקונצרני.

2.3.5 קרנות נאמנות

בסיכום הרבעון הראשון של 2023, קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-2.5 מיליארדי ש"ח. המשיכו לבלוט גם ברבעון הנוכחי הקרנות הכספיות שרשמו גיוסים נטו של כ-16 מיליארדי ש"ח, לעומת פדיונות של כ-13 מיליארדי ש"ח בקרנות הנאמנות המתמחות באג"ח.

2.3.6 קרנות סל

בסיכום הרבעון הראשון של 2023 קרנות הסל רשמו פדיונות נטו של כ-700 מיליוני ש"ח. מתוך זה כ-760 מיליוני ש"ח גיוסים בקרנות הסל המתמחות במניות בחו"ל, מול פדיונות של כ-1.5 מיליארדי ש"ח בקרנות הסל המתמחות במניות בישראל.

2.3.7 שוק המט"ח

במהלך הרבעון הראשון השקל נחלש ב-3.3% מול סל המטבעות של בנק ישראל. עם פחות של 2.7% מול הדולר ו-4.8% מול האירו.

2.3.8 אינפלציה
על פי המדד הידוע האחרון שפורסם בסוף הרבעון הראשון של 2023 (מדד פברואר), מדד המחירים לצרכן עלה ב-1.1% במהלך הרבעון וב-5.2% ב-12 החודשים האחרונים.

2.3.9 ריבית בנק ישראל
במהלך הרבעון הראשון של 2023 בנק ישראל העלה את הריבית ל-4.25% בסוף הרבעון, הרמה הגבוהה ביותר מאז 2008.

2.3.10 אירועים לאחר תאריך הדוח
בתחילת אפריל בנק ישראל העלה שוב את הריבית ל-4.5% ובחודש מאי העלה את הריבית ל-4.75%. הבנק צופה צמיחה של כ-2.5% בשנת 2023. במקביל, הבנק ציין את אי-הוודאות כיצד המחלוקות סביב שינויי החקיקה לגבי מערכת המשפט ישפיעו על הפעילות הכלכלית.

2.4 תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין בתחומי פעילות הקבוצה

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים שפורסמו בתקופת הדוח - עד למועד פרסום דוח זה:

2.4.1 כללי

2.4.1.1 הוראות דין

ביום 23 במרץ 2023 פורסמה הצעת חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, פרק ט"ו תיווך בביטוח וחיסכון פנסיוני, במסגרתה מוצע לתקן מספר הוראות חוק, ולקבוע, בין היתר: הוראת השעה, האוסרת על גופים מוסדיים ובעלי השליטה בהם, לרכוש סוכנות ביטוח בשיעור בגובה 20% ומעלה או לקבל היתר שליטה כאמור, וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2024; הוראות המחייבות סוכני ביטוח וחברות ביטוח לשקף ללקוח את סכום העמלה המשולמת בגין התיווך בביטוח; הוראות המחייבות גופים מוסדיים לשלם לסוכנים עמלה אחידה בעבור קבוצות מוצרים שיוגדרו בידי הממונה כמוצרים תחליפיים; הוראות המאפשרות לבנקים קטנים (עד 10% משווי נכסי כלל הבנקים) לשלוט בסוכן תאגיד בענף ביטוח כללי; הוראות האוסרות על גוף מוסדי להפלות בין בעלי רישיון שעמם יש לו הסכם התקשרות, וכן אוסרות על גוף מוסדי לסרב להתקשר עם יועץ פנסיוני בהסכם לביצוע עסקה בעבור לקוח, או לסיים התקשרות בהסכם כאמור, אם הסירוב הינו בלתי סביר בהתאם לחזקות המוגדרות בהצעת החוק.

ביום 30 במרץ 2023 פורסמה החלטת ועדת הכנסת בדבר חלוקה ופיצול של הצעת חוק, במסגרתה הוחלט לפצל את הנושאים המוזכרים לעיל מהצעת החוק ולהעבירם לדיון במסגרת הליך חקיקה רגיל, זאת למעט איסור הפלייה בין בעלי רישיון ואיסור סירוב בלתי סביר להתקשרות עם יועץ פנסיוני, אשר אושרו בכנסת בקריאה שנייה ושלישית ביום 24 במאי 2023, כחלק מאישור חוק ההסדרים. נכון למועד פרסום הדוח, הנוסח שאושר בכנסת טרם פורסם ברשומות.

2.4.1.2 חוזרים

2.4.1.2.1 ביום 21 במרץ 2023 פורסם חוזר המתקן את הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה, וקובע הנחיות לגבי אופן ביצוע התאמת התחייבויות הביטוח לביצוע ההקצאות של אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ח"ץ, וזאת לאחר יישום תקן חשבונאות בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח, בישראל. העקרונות העומדים בבסיס ההנחיות כאמור הינם: יצירת מתודולוגיה אחידה ככל הניתן לצורך ביצוע ההקצאה, אשר תהיה מבוססת על ההנחיות והשיטות

הרלוונטיות לדוחות הכספיים באמצעות ביצוע התאמות שיאפשר את הבטחת תשואה על חלק מההתחייבויות כלפי המבוטחים גם לאחר השינויים החזויים בדוחות הכספיים, וכן נטרול השפעות של השקעות חלופיות בקביעת הסכום המלא של זכאות לערך נקוב של אג"ח חץ.

2.4.1.2.2 ביום 9 בפברואר 2023 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד – הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת הערכת עתודות ביטוח בביטוח כללי, במסגרתו מובהר כיצד ניתן להתחשב באופן שיערוך הנכסים בעת הערכת עתודות הביטוח בביטוח כללי.

2.4.1.3 טיטות חוזרים

ביום 20 באפריל 2023 פורסמה טיטה בעניין עדכון שלישי של מפת הדרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח ("התקן"), במסגרתה מוצע לדחות בשנה את מועד היישום לראשונה של התקן ושל תקן IFRS 9 מכשירים פיננסיים, בישראל ("התקנים"), ליום 1 בינואר 2025. בהתאם, מועד המעבר של התקנים יחול ביום 1 בינואר 2024. בשלב זה אין כוונה להתיר אימוץ מוקדם של התקן בישראל. כמו כן, מוצע לעדכן את אבני הדרך לשנים 2023 ו-2024 ואת הצעדים שנקבעו להיערכות ליישום התקן בהתאמה לדחיית מועד היישום לראשונה של התקנים, וכן מוצע להוסיף הנחיות לביצוע סקרי השפעות כמותיות (QIS) בהתאם לתקנים.

2.4.2 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.4.2.1 הוראות דין

2.4.2.1.1 ביום 3 באפריל 2023 פורסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה לסוכן ביטוח פנסיוני), התשפ"ג-2023, במסגרתה מוצע לקבוע מנגנון החזר מדורג של עמלת ההיקף בקופות גמל, במידה ובשש השנים הראשונות לאחר הצירוף או מינוי הסוכן, המאוחר מביניהם, בוצעו ניוד או משיכת כספים (למעט מקופת גמל להשקעה) או בוטל מינוי סוכן. כתנאי לתשלום עמלת הפצה נדרש לקבוע בהסכם שסוכן הביטוח ישיב לחברה המנהלת את עמלת ההיקף.

באותו מועד פורסמה טיטת חוזר שעניינה הנחות וביטולים בביטוח חיים, במסגרתה מוצע לקבוע מנגנון דומה להחזר עמלת ההיקף בביטוח חיים (ריסק). בנוסף, מוצע לקבוע כי במקרה של מתן הנחה בפרמיית הביטוח, שיעור ההנחה לא יפחת מיום תחילת הביטוח ועד תום תקופת הביטוח.

2.4.2.1.2 ביום 26 במרץ 2023, פורסמו טיטות המתקנות את תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ואת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, במסגרתן מוצע להגביל את ההפקדות לקופת ביטוח כך שאלו יתאפשרו רק ביחס לסכומים העולים על תקרת ההפקדה לקרן הפנסיה המקיפה. הטיטות כאמור מוצעות בהתאם להחלטת הממשלה מיום 24 בפברואר 2023, אשר פורסמה במסגרת התכנית הכלכלית לשנים 2023 ו-2024.

2.4.2.2 חוזרים

ביום 21 במרץ 2023 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה (פרסום מגבלת עלות ניהול חיצוני במסגרת הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות ההשקעה שלו, הקמת סל השקעה עוקב מדדים ודיווחים לוועדת השקעות אודות דמי ניהול משתנים שנגבו), הקובע, בין היתר, פורמט אחיד לפיו יפורסם שיעור מגבלת עמלת הניהול החיצוני באתר האינטרנט של המשקיע המוסדי. ביום 1 במרץ 2023 פורסמה טיטה שניה בעניין אופן הצגת העלות השנתית הצפויה לעמית או למבוטח, המציעה לקבוע את התחשיב לפיו

ייקבע שיעור העלות השנתית הצפויה.

הוראות כאמור נקבעו בהמשך לפרסום תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשפ"ג-2022, מיום 30 באוקטובר 2022. במסגרת התקנות, בין היתר, נקבע כי השיעור המירבי של ההוצאות הישירות שבאפשרותו של משקיע מוסדי לגבות בכל שנה קלנדרית, יקבע על ידי המשקיע המוסדי עבור כל מסלול השקעה בניהולו. בנוסף, נקבע כי גוף מוסדי יידע אדם המעוניין להצטרף לקופת גמל, כי בנוסף לדמי הניהול, ייגבו הוצאות ישירות וכן את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו בשנה החולפת בנכסי הקופה ואת העלות הכוללת הצפויה אותה יישא אדם בשנה הצפויה בשל דמי ניהול והוצאות ישירות.

2.4.3 תחום ביטוח בריאות

2.4.3.1 הוראת דין

ביום 24 במאי 2023 אישרה הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, פרק ט"ז: בריאות. במסגרת הצעת החוק, שנוסחה הסופי טרם פורסם ברשומות, נקבע שיש להוסיף לחוק הפיקוח פרק העוסק במצבים בהם אדם זכאי לכיסוי ביטוחי בשל ניתוח בישראל, הן מכוח פוליסת ביטוח ניתוחים "מהשקל הראשון" (בסעיף זה: "פוליסת "השקל הראשון") והן מכוח תכנית שב"ן של קופת החולים. במסגרת הפרק כאמור נקבע, בין היתר, כי חברת ביטוח תעביר לקופת החולים תשלום בשל ניתוחים פרטיים בישראל, אשר מומנו באמצעות תכנית שב"ן של קופת החולים, וזאת אם האדם שביצע את הניתוח מבוטח בפוליסת "השקל הראשון" הכוללת כיסוי לניתוח, ואם הרופא שביצע את הניתוח נמצא בהסדר עם חברת הביטוח או נכלל ברשימת הרופאים המומחים שלה. הסכום שיועבר על ידי חברת הביטוח יהיה מחיר הניתוח לפי תעריפון משרד הבריאות או מחיר הניתוח שיקבע שר האוצר בצו (לאחר המלצת הממונה ובהסכמת שר הבריאות, בהתאם למנגנון המוצע בהצעת החוק), לפי הנמוך מבניהם, ולאחר ניכוי ההשתתפות העצמית של העמית בתכנית השב"ן. בנוסף, מוצע לקבוע כי חברת ביטוח תעביר את מבוטחיה המבוטחים בפוליסת "השקל הראשון" מסוג פרט, לפוליסת ביטוח ניתוחים משלים שב"ן. העברה כאמור תתבצע במועד החידוש הראשון של הפוליסה שלאחר יום 1 באוקטובר 2023. המבוטח יהיה רשאי להישאר בפוליסת "השקל הראשון" או לחזור לפוליסה, בתוך שנה ממועד ההעברה.

2.4.3.2 טיוטות חוזרים

ביום 1 במאי 2023 פורסמו טיוטות הדוחות פעם נוספת את ההוראות המרכיבות את הרפורמה בביטוחי בריאות (בסעיף זה ולהלן: "הרפורמה"), ליום 15 בדצמבר 2023, וזאת, בין היתר, נוכח החקיקה המוצעת במסגרת הצעת חוק התכנית הכלכלית המפורטת בסעיף 2.4.3.1 לעיל, שעתידה להיכנס לתוקף באותו מועד.

במסגרת הרפורמה נקבע כמפורט להלן:

2.4.3.2.1

חוזר לתיקון הוראות החוזר המאוחד – שער 6 חלק 3 פרקים 1, 2, 3, 4, ו-6 "עריכת תכנית לביטוח בריאות", מיום 28 במרץ 2022, במסגרתו נקבעו הוראות הכוללות מבנה חדש לביטוחי הבריאות שעיקרו, בין היתר, הגדרת פוליסת בריאות בסיסית אחידה, אשר רק לאחר רכישתה, באותה החברה או בחברה אחרת, ניתן יהיה לרכוש כיסויי בריאות נוספים והרחבות, אשר הוגדרו אף הם בחוזר. בנוסף, נקבעו הוראות לעניין אופן השיווק של פוליסת בריאות פרט והצגת הפרמיה למועמד; איסור מכירת כפל ביטוח בפוליסות פרט מסוג שיפוי; ואפשרות למתן הנחה למבוטח ביחס לדמי הביטוח, רק בשיעור קבוע ולתקופה של עשר שנים לפחות.

ביום 20 בספטמבר 2022 וביום 7 בפברואר 2023 פורסמו חוזרים נוספים באותו נושא, המבהירים ומתקנים חלק מההוראות שנקבעו, וכן דוחים את יום התחילה שנקבע ליישום הרפורמה, ליום 1 במאי 2023, אשר כאמור נדחה פעם נוספת, ליום 15 בדצמבר 2023.

2.4.3.2.2 לצורך יישום ההוראות כאמור, פורסמו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לפוליסת בריאות בסיסית), התשפ"ב-2021 מיום 3 באוקטובר 2022, הקובעות תנאים אחידים בפוליסת הבריאות הבסיסית, אשר תורכב משלוש פוליסות אחידות: פוליסת השתלות וטיפולים מיוחדים בחו"ל, פוליסת תרופות מחוץ לסל ופוליסת ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בחו"ל. בנוסף, נקבע כי מבטח יהיה רשאי לשנות את נוסח התנאים המוצעים באישור הממונה.

באותו מועד פורסמו גם הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל) (תיקון), התשפ"ב-2022, הקובעות, בין היתר, כי חברת ביטוח רשאית להוציא פוליסה שתכלול הרחבה לפוליסת ניתוחים.

ביום 8 בפברואר 2023 פורסמו תיקונים להוראות הפיקוח כאמור, ובהם, בין היתר, דחיית מועד התחילה של ההוראות ליום 1 במאי 2023, אשר כאמור נדחה פעם נוספת, ליום 15 בדצמבר 2023.

2.4.3.2.3 תיקון לחוזר הנהגת כתבי שירות ואופן שיווקם, מיום 20 בספטמבר 2022, הקובע, בין היתר, כי החובה לפיה חברת ביטוח נדרשת להציע למבוטח בחירה בין ספקי שירות, תחול גם ביחס לביטוח מפני תאונות אישיות וביטוח מפני מחלות ואשפוז. בנוסף, נקבע חריג לחובה כאמור, לפיו חברת ביטוח רשאית לשווק כתבי שירות על ידי ספק שירות אחד בלבד, בכפוף לאישור הממונה ולאחר שהציגה בפניו עמדה לפיה באפשרותה להתקשר רק עם ספק שירות יחיד.

ביום 7 בפברואר 2023 פורסם חוזר הדוחה את מועד התחילה של התיקונים כאמור ליום 1 במאי 2023. המועד כאמור נדחה פעם נוספת, ליום 15 בדצמבר 2023.

2.4.3.2.4 ביום 20 בספטמבר 2022 פורסם חוזר שעניינו עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות, הקובעות בין היתר, תנאים לפיהם יוכלו חברות ביטוח לעדכן את הפרמיה בתכניות ביטוח הוצאות רפואיות פרט, שישווקו לאחר מועד התחילה של החוזר הסופי, מבלי שתחול החובה להודיע על כך מראש לממונה. בנוסף, נקבע כי חברות ביטוח רשאיות להציע למבוטחים להפחית את גובה עליית הפרמיה באמצעות הגדלת ההשתתפות העצמית או הפחתת כיסוי, בכפוף לאישור הממונה.

2.4.4 תחום ביטוח כללי

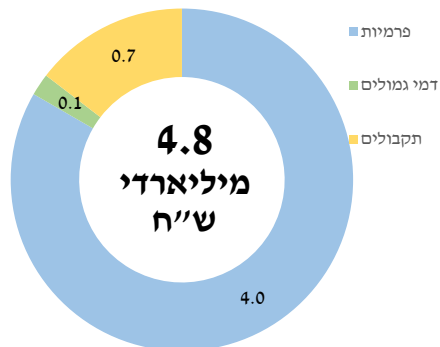
הוראת דין

ביום 23 במרץ 2023 פורסמה הצעת חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, פרק כה': שונות, במסגרתה מוצע לתקן את חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016, ולקבוע מדד להערכת עלות התחזוקה השוטפת של כלי רכב, אשר יתבסס על נתונים של עלויות מוצרי תעבורה שהותקנו ברכב ושירותי תחזוקה לרכב שבוצעו בפועל (במקום ע"פ מחירי המחירון המפורסמים ע"י יבואני חלקי החילוף). נתונים כאמור ייקבעו על ידי משרד התחבורה, לאחר התייעצות עם הממונה ועם הממונה על התחרות. בנוסף, מוצע כי המדד כאמור יפורסם באתר האינטרנט של משרד התחבורה ויתעדכן עד ליום 1 בינואר בכל שנה. משווקי הרכב יחויבו להפנות למדד בכל פרסומת לרכב שתיעשה על ידם.

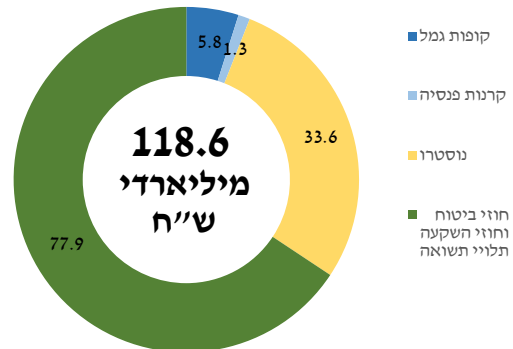
ביום 30 במרץ 2023 פורסמה החלטת ועדת הכנסת בדבר חלוקה ופיצול של הצעת חוק, במסגרתה הוחלט כי הפרק כאמור יפוצל מהצעת החוק וידון במסגרת הליך חקיקה רגיל.

2.5 תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל ביטוח

נתוני פרמיות שהורווחו ברוטו, דמי גמולים
ותקבולים בגין חוזי השקעה:

נכסים מנוהלים בקבוצה:

סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל, קרנות הפנסיה, קרנות הנאמנות ותיקי הלקוחות, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה

תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. בתקופת הדוח הסתכמו התקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות חוזי השקעה בכ- 656 מיליוני ש"ח, לעומת כ-1,383 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.5.1 רווח (הפסד) כולל לפי מגזרים (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שינוי ב- %	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ		הערות
		2022	2023	
מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח				
(813)	(80)	(224)	(44)	א ביטוח חיים
3	(50)	2	1	ב פנסיה
-	-	(2)	-	ב גמל
(810)	(81)	(224)	(43)	סך הכל מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מגזר ביטוח כללי				
(25)	-	5	30	א רכב חובה
(257)	(58)	(72)	(30)	רכב רכוש
99	13	24	27	ענפי רכוש ואחרים
172	44	84	121	ענפי חבויות אחרים
(11)	-	41	148	סך הכל מגזר ביטוח כללי
778	-	588	(59)	ד מגזר ביטוח בריאות
(415)	-	17	(67)	לא מיוחס למגזרי פעילות
(458)	-	422	(21)	סך הכל לפני מס
(205)	-	120	(9)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(253)	-	302	(12)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לאחר מס
מיוחס ל:				
(253)	-	302	(12)	בעלים של החברה
*-	-	*-	*-	זכויות שאינן מקנות שליטה
(253)	-	302	(12)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לאחר מס
(5%)		20%	(1%)	תשואה להון עצמי במונחים שנתיים

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

תוצאות פעילות הקבוצה מושפעות במידה ניכרת משינויים בשוקי ההון, המשפיעים על הנכסים הפיננסיים של הקבוצה וכנגזרת גם על המרווח הפיננסי ועל דמי הניהול הנגבים בניהול נכסי העמיתים של פוליסות משתתפות ברווחים. בנוסף, תוצאות הקבוצה מושפעות בין היתר, גם משינויי ריבית, משינויים ורפורמות רגולטוריות, ומעדכונים ומחקרים אקטוארים.

התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו מתשואות שוק ההון שהיו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, וכן מעליית הריבית שהביאה לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות.

ליתר פרוט בקשר עם השפעות מיוחדות על הרווח הכולל ראו סעיף 2.5.2.

א. ביטוח חיים - התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל, ומאי גביית דמי ניהול משתנים בשל תשואות ריאליות שליליות של הנכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה.

ההכנסות מדמי ניהול הסתכמו בתקופת הדוח בכ-124 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-131 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בהתאם למנגנון גביית דמי הניהול הקבוע בהסדר התחיקתי, חברת ביטוח לא תגבה דמי ניהול משתנים בגין פוליסות תלויות תשואה שנמכרו בין השנים 1991-2003 עד להשגת רווחי השקעה בגין הנכסים

העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, שיכסו את הפסדי ההשקעה שנצברו. נכון ליום 31 במרץ 2023, אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם בסך של כ-403 מיליוני ש"ח. יצוין כי, סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, אומדן דמי הניהול שלא יגבו כאמור הסתכם בסך של כ-385 מיליוני ש"ח.

ב. פנסייה וגמל - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

ג. ביטוח כללי

ברבעון השני אשתקד, עדכנה החברה את נוהל ההקצאה של הנכסים הלא סחירים. בהתאם לנוהל המעודכן, החברה יכולה לבצע העברות מעת לעת, ובהתאם לצורך, בין הנכסים המיוחסים למגזרים השונים באופן שיביא לניצול מרבי של השווי העודף, בכפוף למגבלת הנכסים.

כמו כן, ברבעון השני אשתקד, ועם צבירת הניסיון ביישום מודל ה"נוהג המיטבי", עודכן אופן יישום המודל כך שעתודות הבסיס נמדדות בהתאם ל"נוהג מיטבי" ועודכנו ההנחות במודל האקטוארי לרבות בקשר עם הבאה בחשבון של היעדר מתאם מלא בין הענפים השונים, כפי שמתאפשר בעמדת הממונה בדבר "נוהג מיטבי" ("נוהג מיטבי מלא").

בתקופת הדוח נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מתוספת שווי הוגן של נכסים לא סחירים אשר הוקצו בעבר למגזר ביטוח בריאות וכעת מוקצים למגזר ביטוח כללי.

1. ענף רכב חובה וענפי חבויות - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מעלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים לערכם בספרים, אשר הביאו לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות (כאמור לעיל, ההתחייבויות בביטוח כללי מחושבות החל מהרבעון השני של שנת 2022 לפי מודל ל"נוהג מיטבי מלא"). לפירוט נוסף ראו 2.5.2 (א).

ענף רכב חובה - בתקופת הדוח חל שיפור חיתומי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מטיוב התיק וקיטון בעלות התביעה הממוצעת.

2. ענף רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

ענף רכב רכוש - בתקופת הדוח חל שיפור חיתומי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מעלייה בפרמיה הממוצעת. תוצאות הרבעון המקביל אשתקד הושפעו בעיקר מגידול בכמות התביעות ובעלות התביעה הממוצעת אשר הביא לרישום פרמיה בחסר.

ד. מגזר בריאות - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

1. ענף סיעוד פרט - תוצאות ענף זה מושפעות, בין היתר, משינוי בעתודת ה-LAT. השינוי בעתודת ה-LAT נובע, בין היתר, משינויים של עקום הריבית חסרת הסיכון, משינויים בפער בין השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים לערכם בספרים, ומשינויים אחרים.

בתקופה המקבילה אשתקד העלייה החדה של עקום הריבית חסרת הסיכון הביאה לקיטון בעתודת ה-LAT בסך של כ-764 מיליוני ש"ח לפני מס ולאפוס עתודת ה-LAT, זאת מבלי שיהיה צורך להשתמש בעודף שווי הוגן של הנכסים הלא סחירים המוקצים לענף סיעוד פרט.

2. ענף בריאות - התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מהרעה חיתומית בפוליסות קבוצתיות. בתקופת הדוח חלה עלייה בכמות התביעות בכיסויי אמבולטורי. הרעה חיתומית זו קוזה בחלקה כתוצאה משיפור חיתומי בכיסוי תרופות עקב כניסת תרופות לסל הבריאות. בתקופה המקבילה אשתקד חלה עלייה בכמות התביעות בכיסויי תרופות, ניתוחים ואמבולטורי.

2.5.2 השפעות מיוחדות על הרווח (ההפסד) הכולל בתקופת הדוח (מיליוני ש"ח):

החברה מתייחסת להשפעות מיוחדות כרווח או הפסד שאינו במהלך העסקים הרגיל של החברה, לרבות שינויים אקטואריים כתוצאה ממחקרים ושינויים במודלים האקטואריים, השפעות חריגות כתוצאה מהפחתת עודפי עלות שנוצרו במהלך צירופי עסקים והוצאות חריגות כתוצאה מיישום תכנית אסטרטגית רב שנתית "הראל 2030" שמתמקדת בשלושה נדבכים מרכזיים בפעילות הקבוצה: דיוק ביצוע ליבת העסק בתחום הביטוח; חיזוק ושיפור מנועי ההפצה בתחום הביטוח; וגיוון מקורות הרווח של הקבוצה ("השפעות מיוחדות").

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ		הערות	
	2022	2023		
2022	שינוי	2022	2023	
(253)	(314)	302	(12)	הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה כפי שפורסם בדוח הכספי
				מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
(279)	-	-	-	יישום חוזר בעניין עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי
227	-	-	-	עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב העתודות לגמלה ואובדן כושר עבודה
(51)	-	-	-	עדכון מחקר בקשר עם שיעור פרישה ושיעור מימוש גמלה
(23)	-	-	-	עדכון בקשר עם התפתחות ההוצאות במודל האקטוארי
				מגזר ביטוח בריאות
764	(764)	764	-	בדיקת נאותות העתודות (LAT) - סיעוד פרט
778	-	-	-	עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב עתודת פעילים ועתודת תביעות בתשלום - סיעוד פרט
(358)	-	-	-	עדכון הנחות בעקבות מחקרים - סיעוד
28	-	-	-	עדכון הנחות בעקבות מחקרים - בריאות פרט
178	-	-	-	עדכון בקשר עם התפתחות ההוצאות במודל האקטוארי
(12)	-	-	-	יישום חוזר בעניין עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי
				מגזר ביטוח כללי
524	19	167	186	א השפעות ריבית
75	-	-	-	עדכונים אקטואריים
				הוצאות חריגות כתוצאה מהפחתת עודפי עלות שנוצרו ברכישות של פעילויות ו/או חברות ומיישום תכנית אסטרטגית רב שנתית "הראל 2030"
*(13)	(41)	*(2)	(43)	
1,838	(786)	929	143	סה"כ השפעות, לפני מס
628	(268)	317	49	השפעת המס
1,210	(518)	612	94	סה"כ השפעות, לאחר מס
(1,463)	204	(310)	(106)	סה"כ הפסד כולל בנטרול ההשפעות המיוחדות

* מוין מחדש

א. מגזר ביטוח כללי, ענף רכב חובה וענפי חבויות - התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מעלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפרט בין השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים לערכם בספרים, אשר הביאו לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות.

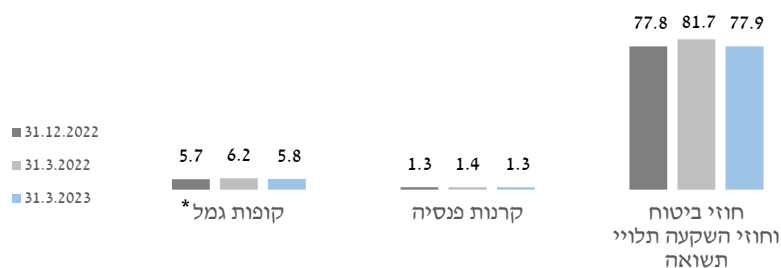
להלן פירוט בפילוח לפי ענפים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ			
	2022	2022		2023
			<u>שינויים של עקום הריבית ושל הפער בין השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים לערכם בספרים:</u>	
	218	64	58	רכב חובה
	-	-	10	רכב רכוש
	306	103	118	חבויות
	524	167	*186	סה"כ השפעות על הרווח (הפסד), לפני מס

*כמפורט בסעיף 2.5.1 (ג) לעיל, ברבעון השני אשתקד עדכנה החברה את נוהל ההקצאה של הנכסים הלא סחירים. בהתאם לנוהל המעודכן, החברה יכולה לבצע העברות מעת לעת, ובהתאם לצורך, בין הנכסים המיוחסים למגזרים השונים באופן שיביא לניצול מרבי של השווי העודף, בכפוף למגבלת הנכסים. בתקופת הדוח נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח כללי בסך של כ-105 מיליוני ש"ח לפני מס כתוצאה מתוספת עודף שווי הוגן של נכסים לא סחירים אשר הוקצו בעבר למגזר ביטוח בריאות וכעת מוקצים למגזר ביטוח כללי. יצוין כי, יתרת העתודות בביטוח כללי לאחר קיזוז עודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים אינה יורדת אל מתחת לאומדן המיטבי (Best Estimate) של העתודות. ראו גם באור 9 בדוחות הכספיים.

2.6 פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים

2.6.1 נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (מיליארדי ש"ח):

סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה *קרנות השתלמות

2.6.2 נתוני דמי גמולים (מיליארדי ש"ח):

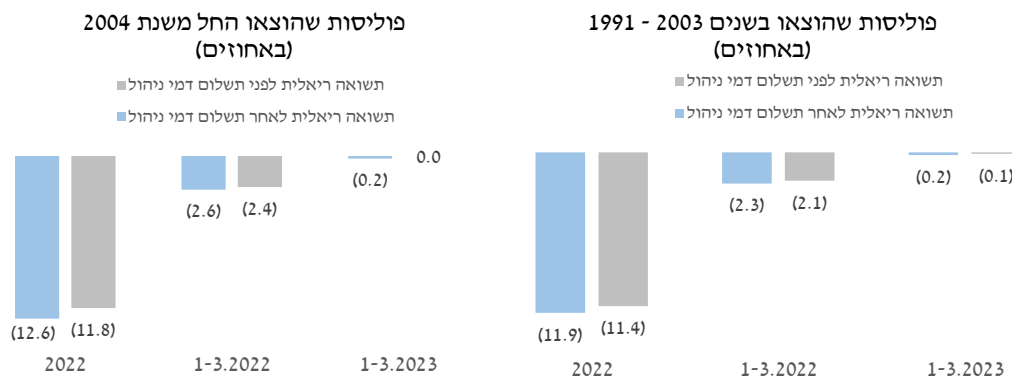

דמי הגמולים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה אינם נכללים בדוחות המאוחדים של החברה * נמוך מ-0.1 מיליארדי ש"ח

2.6.3 ביטוח חיים :

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הסתכם בכ-5.7% לעומת כ-4.5% בתקופה המקבילה אשתקד וכ-4.3% בשנת 2022.

פוליסות תלויות תשואה :

אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעות ודמי הניהול, הנכללים בדוחות רווח והפסד המאוחדים, אשר נזקפו לזכות או לחובת המבוטחים בפוליסות תלויות תשואה והמחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח הממוצעות, הנו כדלקמן (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2022	2022	2023
	(5,937)	(1,113)	1,017
רווחים (הפסדים) לאחר דמי ניהול	513	131	124
סך דמי ניהול			

ביום 30 במאי 2021 התקשרה הראל ביטוח בהסכם עם מעסיק גדול לפיו תשולם תוספת לקצבה של עובדי המעסיק הגדול, באמצעות פוליסות ביטוח מסוג פרט קצבה משתתפות ברווחים שיופקו על ידי הראל ביטוח. ההפקדות לפוליסות יבוצעו כהפקדות חד פעמיות ונועדו לשלם לפורש (ולאחר פטירתו לשאריו) תוספת לקצבה החודשית. בתקופת הדוח וברבעון המקביל אשתקד התקבלו בגין ההסכם האמור הפקדות בסך של כ-39 מיליוני ש"ח וכ-470 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

במהלך תקופת ההסכם שתסתיים בשנת 2037 צפויות להתקבל הפקדות בסכום כולל של כ-3 מיליארדי ש"ח, כאשר נכון ליום 31 במרץ 2023, סך ההפקדות שהתקבלו הסתכמו בכ-627 מיליוני ש"ח.

2.6.4 קרנות פנסיה :

ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה, הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-2 מיליוני ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

2.6.5 קופות גמל :

ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-3 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.6.6 ביטוח בריאות :

החברה הינה המבטחת בפוליסת הסיעוד הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית. נכון למועד הדוח

תקופת הביטוח עתידה להסתיים ביום 31 בדצמבר 2023. בנוסף לפוליסות הסיעוד הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית, החברה מבטחת בביטוח סיעודי מספר קולקטיבים נוספים.

2.6.7 ביטוח כללי:

לפרטים אודות נתונים כספיים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי, בפירוט לענפיו ראו באור 4' לדוחות הכספיים. לפרטים אודות שינוי מנגנון ההתחשבות בין המוסד לביטוח לאומי לבין חברות הביטוח לגבי תאונות דרכים ראו באור 35 לדוחות הכספיים השנתיים של 2022.

להלן השינוי בכמות הפוליסות במונחי חשיפה:

	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2022	2022	2023	
רכב חובה	11%	11%	(6%)	26%
רכב רכוש	(1%)	(5%)	(5%)	15%
ענפי רכוש ואחרים	10%	6%	6%	12%
ענפי חבויות אחרים	12%	2%	2%	9%

כמות הפוליסות במונחי חשיפה - פעילות ביטוח כללי מאופיינת בפוליסות לתקופה של עד שנה. לאור אופיין של הפוליסות, הכמות מהווה מכפלה של מספר הפוליסות בתקופת הפוליסה במהלך השנה. משמע, אם בוצע חיתום לפוליסה לתקופה הקצרה משנה, היא מוכפלת בחלק היחסי של התקופה, כך שפוליסה לחצי שנה מהווה חצי יחידה.

2.6.7.1 רכב חובה

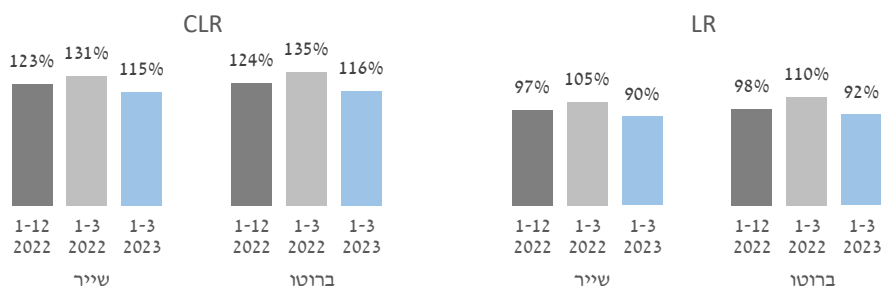
לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות רכב חובה ראו סעיפים 2.5.1 ו-2.5.2 לעיל.

מאחר שבעל רכב חייב לבטח את רכבו בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי, בעלי רכב (בדרך כלל אופנועים) שנדחו על-ידי חברות הביטוח רשאים לרכוש ביטוח באמצעות ה"פול" (המאגר הישראלי לביטוח רכב) אשר פועל כחברת ביטוח לכל דבר. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות ב"פול", וכל אחת נושאת בהפסדי ה"פול", על-פי חלקה היחסי בשוק ביטוח רכב חובה בשנה שחלפה. במכתב מאת מנכ"ל ה"פול" נקבע חלקה הזמני של הראל ביטוח בדמי הביטוח נטו לשנת 2023 בשיעור של 13.01% (מול 14.06% שמהווה את חלקה הזמני של החברה לשנת 2022).

2.6.7.2 רכב רכוש

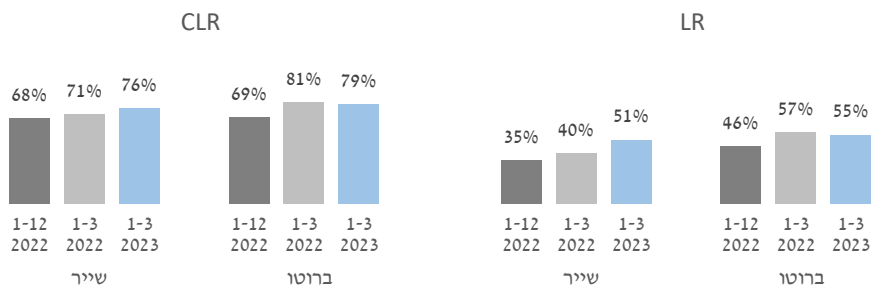
לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות ענף רכב רכוש ראו סעיף 2.5.1 ו-2.5.2 לעיל.

שיעור ה-Loss Ratio ו-Combined Loss Ratio בביטוח רכב רכוש:

2.6.7.3 ענפי רכוש ואחרים

לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות ענף רכוש ואחרים ראו סעיף 2.5.1 לעיל.
שיעור ה-Loss Ratio ו-Combined Loss Ratio בענפי רכוש ואחרים:

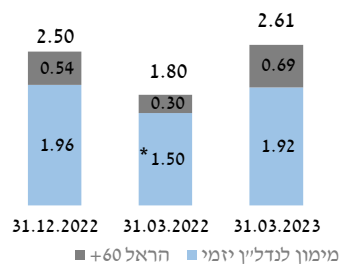

2.6.7.4 ענפי חבויות אחרים

לפירוט בנוגע לתוצאות ענפי חבויות אחרים ראו סעיפים 2.5.1 ו-2.5.2 לעיל.

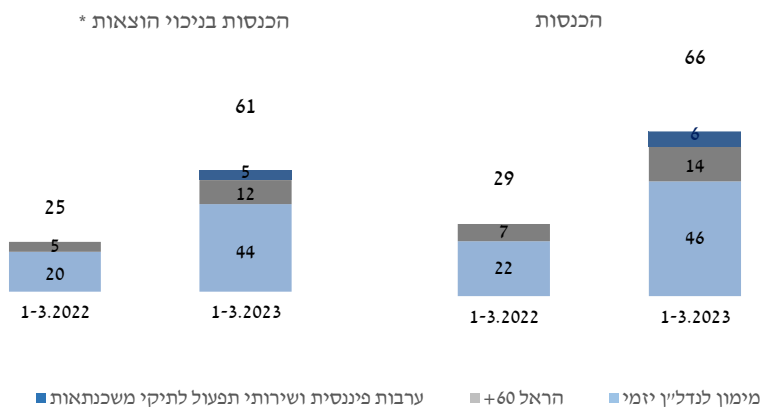
2.6.8 תחום אשראי

גודל תיק האשראי (מיליארדי ש"ח):

* מיון מחדש

היקף ההכנסות וההכנסות בניכוי הוצאות לתקופה בתחום האשראי (מיליוני ש"ח):

* הכנסות בניכוי הוצאות במימון לנדל"ן יזמי ובהראל +60 מחושבות כהכנסות בניכוי הוצאות תפעוליות

נכון ליום 31 במרץ 2023, תחום האשראי לא מהווה מגזר פעילות בדוחות הכספיים. בהתאם, הנכסים, ההתחייבויות ותוצאות פעילות תחום האשראי נכללים במגזרי הפעילות השונים של החברה ראו גם סעיף 1.1 לעיל

2.7 נזילות ומקורות מימון

2.7.1 תזרים מזומנים

סך תזרימי המזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת הסתכם בתקופת הדוח לכ-152 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בכ-151 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בכ-13 מיליוני ש"ח. השפעת התנודות בשער החליפין על יתרת המזומנים הסתכמה בסך שלילי של כ-98 מיליוני ש"ח. התוצאה של כל הפעילות הני"ל מתבטאת בקיטון ביתרות המזומנים בסך של כ-110 מיליוני ש"ח.

2.7.2 נזילות ומימון הפעילות

ככלל, החברה והחברות הבנות שלה מממנות את פעילותן השוטפת ממקורותיהן העצמאיים.

3 גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי

הוראות לעניין יישום משטר כושר פירעון כלכלי:

על הראל ביטוח חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 ("הוראות משטר כושר פירעון כלכלי").

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי כוללות הוראות מעבר המאפשרות פריסה עד שנת 2032 של הגידול בעתודות בגין מוצרי ביטוח ארוכי טווח אשר נמכרו בעבר. בהתאם להוראות המעבר, חברת ביטוח רשאית, לאחר שקיבלה אישור הממונה, לכלול בחישוב עתודות הביטוח בתקופת הפריסה ניכוי מעתודת הביטוח ("הניכוי"). הניכוי מחושב, בהתאם להנחיות במכתב עקרונות הניכוי והוא מופחת החל משיעור של 100% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2019 ועד לשיעור של 0% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2032. ביום 21 בנובמבר 2022 התקבל אישור הממונה לחישוב מחדש של הניכוי, המבוצע לפחות אחת לשנתיים. הניכוי חושב מחדש ליום 30 ביוני 2022 לאור ההשפעה המהותית של עליית הריבית במחצית הראשונה של שנת 2022. בנוסף, בתקופת המעבר מחושבת דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לסוף שנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות וכן מגבלת הכרה מקסימלית גבוהה יותר עבור הון רובד 2.

ביום 29 במאי 2023 פרסמה הראל ביטוח את דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2022 באתר האינטרנט שלה (כתובת האתר: <https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx>).

עודף ההון של הראל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2022, בהתאם להוראות המעבר הינו בסך של כ-6,329 מיליוני ש"ח וללא התחשבות בהוראות המעבר הינו בסך של כ-2,590 מיליוני ש"ח.

יצוין כי למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים, כגון שינויים בריבית, שינויים ברווחי השקעות, עדכוני הנחות אקטואריות ושינויים הקשורים בפעילות הראל ביטוח.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, אשר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

קביעת האומדן המיטבי התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ- "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. יתכן כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהונח בחישוב דוח כושר פירעון, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון:

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) ליום 31 בדצמבר 2022 בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי. יחס כושר פירעון כלכלי מחושב בהתאם להוראות מעבר, במסגרתן נקבעה תקופת פריסה.

א. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
(מבוקר)	(מבוקר)	
מיליוני ש"ח		
17,873	15,478	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
10,236	9,149	הון נדרש לכושר פירעון
7,637	6,329	עודף
175%	169%	יחס כושר פירעון כלכלי
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:		
-	20	גיוס (פדיון) הון (*)
17,873	15,498	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
7,637	6,349	עודף הון
175%	169%	יחס כושר פירעון כלכלי

(*) בינואר 2023 התבצע גיוס של 500 מיליוני ש"ח באמצעות הנפקה של סדרה חדשה (סדרה יט'). ביום 31 במאי 2023 צפוי פדיון מוקדם של אג"ח סדרה ו' בסך של כ-273 מיליוני ש"ח. גיוס ופדיון אלו מגדילים את ההון המוכר ועודף ההון בכ-20 מיליוני ש"ח עד למגבלת ההכרה הון רובד 2 (50% מדרישת ההון בתקופת המעבר).

מצב ההון של הראל ביטוח מושפע מההתפתחות העסקית השוטפת של הראל ביטוח, שינויים במשתני שוק, עדכון הנחות דמוגרפיות ותפעוליות, עדכוני מודל שוטפים, עדכון הנחות רגולטוריות ופעולות הוניות. למידע בדבר שינויים עיקריים שחלו במהלך שנת 2022 לעומת מספרי השוואה ראו סעיף 2 בדוח יחס כושר פירעון כלכלי.

נתונים אלה בדבר יחס כושר הפירעון, בהתחשב בפעולות ההוניות, כפי שפורטו לעיל, אינם כוללים את השפעת הפעילות העסקית של הראל ביטוח לאחר 31 בדצמבר 2022, שינויים בתמהיל ובגודל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות, חלוקת דיבידנדים וגיוס חוב, עדכון הנחות אקטואריות, השפעות אקסוגניות ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

לתוצאות מבחני רגישות של יחס כושר פירעון כלכלי ביחס לגורמי סיכון שונים, לרבות רגישות לריבית, ראו סעיף 9 בדוח יחס כושר פירעון כלכלי של הראל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2022.

ב. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
(מבוקר)	(מבוקר)
מיליוני ש"ח	
2,735	2,869
13,302	11,497

סף הון (MCR)
הון עצמי לעניין סף הון

ג. מגבלות על חלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסם הממונה בחודש אוקטובר 2017 ("המכתב"), חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי משטר כושר פירעון כלכלי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא התחשבות בהוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות.

מדיניות הראל ביטוח היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולתה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. הראל ביטוח כפופה לדרישות ההון והרגולציה הנקבעת לעניין חלוקת דיבידנד.

ביום 29 במאי 2023 אישר דירקטוריון הראל ביטוח את עדכון התכנית לניהול הון ונקבעו בשלב זה, כללי סף לחלוקת דיבידנד, הכוללים יחס כושר פירעון כלכלי מינימאלי, בהתחשב בהוראות הפריסה, בשיעור של 135% יחס כושר פירעון מינימאלי, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה בשיעור של 110%.

ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון החברה מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה החברה תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 30% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים שלה. בנוסף, ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון הראל ביטוח מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה הראל ביטוח תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 35% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים של הראל ביטוח וזאת כל עוד הראל ביטוח תעמוד ביעדים המינימאליים ליחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2.

כללי הסף נועדו לאפשר להראל ביטוח התמודדות עם משברים מבלי לפגוע מהותית בפעילותה ובעמידתה בדרישות ההון החלות עליה. עם זאת, אין באמור כדי להבטיח שהראל ביטוח תעמוד בכללי הסף שנקבעו בכל עת.

ד. יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של הראל ביטוח, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ועל יעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון הראל ביטוח בהתייחס ליחס כושר הפירעון המחושב ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות, כנדרש במכתב. יחס זה עומד ביחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
(מבוקר)	(מבוקר)	
מיליוני ש"ח		
14,336	12,953	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
12,308	10,363	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
2,028	2,590	עודף הון
116%	125%	יחס כושר פירעון (באחוזים)
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:		
-	-	גיוס (פדיון) הון (*)
14,336	12,953	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
2,028	2,590	עודף הון
116%	125%	יחס כושר פירעון (באחוזים)
סטאטוס ההון לאחר פעולות הוניות ביחס ליעד הדירקטוריון:		
105%	110%	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון
1,412	1,554	עודף הון ביחס ליעד (במיליוני ש"ח)

(*) בינואר 2023 התבצע גיוס של 500 מיליוני ש"ח באמצעות הנפקה של סדרה חדשה (סדרה יט'). ביום 31 במאי 2023 צפוי פדיון מוקדם של אג"ח סדרה ו' בסך של כ-273 מיליוני ש"ח. לגיוס ופדיון אלו אין השפעה על הון עודף ההון ויחס כושר פירעון כלכלי, מאחר ונכון ליום 31 בדצמבר 2022 קיימת יתרת הון רובד 2 לא מנוצלת של כ-409 מיליוני ש"ח מעבר למגבלת הון רובד 2 (40% מדרישת ההון בחישוב ללא תקופת המעבר).

ה. הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

ביום 5 בינואר 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד שעניינו "דיווח לממונה על שוק ההון - הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)" ("התיקון"). בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, בחודש ינואר. בהתאם לתיקון, הראל ביטוח תספק לממונה דיווח שיכלול את סיכום התוצאות, מצב עסקי וקשרי גומלין, חשיפה לסיכון, הערכת כושר פירעון ודרישת הון, הערכה צופה פני עתיד ותרמישים וניתוחי רגישויות. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2023. הראל ביטוח דיווחה לממונה את מסמך ה-ORSA בינואר 2023 בהתאם להנחיות.

4 בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרץ 2023 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הדירקטוריון מביע תודתו לעובדי החברה וסוכניה עבור הישגי החברה

ניר כהן
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

29 במאי 2023

הצהרה

אני, ניר כהן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ניר כהן
מנהל כללי

29 במאי 2023

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה

אני, אריק פרץ, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2023 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכך-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אריק פרץ

29 במאי 2023

מנהל חטיבת כספים
ומשאבים¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרץ 2023

תוכן העניינים

עמוד

2-1 דין וחשבון רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות

דוחות כספיים מאוחדים

2-2 תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים מאוחדים

2-4 תמצית דוחות על רווח והפסד ביניים מאוחדים

2-5 תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים מאוחדים

2-6 תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים מאוחדים

2-8 תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים

2-11 באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

נספחים לדוחות הכספיים

2-61 נספח א' - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו")

2-72 נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "הקבוצה"), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרץ 2023 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בביאור 2 למידע הכספי. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בביאור 2 למידע הכספי.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 7א' למידע הכספי הנ"ל בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

29 במאי 2023

31 בדצמבר		31 במרץ		
2022	2022	2023	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,149	1,080	1,171		נכסים
1	-	-		נכסים בלתי מוחשיים
2,423	2,391	2,495		נכסי מסים נדחים
1,310	1,352	1,376		הוצאות רכישה נדחות
1,337	1,330	1,401		רכוש קבוע
2,060	1,995	1,885		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
2,293	2,222	2,316		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
4,992	5,350	5,165		נדל"ן להשקעה אחר
88	-	125		נכסי ביטוח משנה
3,115	971	1,762		נכסי מסים שוטפים
1,435	1,639	1,671		חייבים ויתרות חובה
67,420	74,771	68,695		פרמיה לגבייה
				השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
				השקעות פיננסיות אחרות
10,020	12,267	9,371		נכסי חוב סחירים
13,544	12,698	13,650		נכסי חוב שאינם סחירים
1,497	1,706	1,550		מניות
3,736	3,499	3,915		אחרות
28,797	30,170	28,486		סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
6,450	4,430	6,379		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,435	1,246	1,396		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
124,305	128,947	124,323		סך כל הנכסים
77,848	81,726	77,852		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

31 בדצמבר		31 במרץ		
2022	2022	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
				הון והתחייבויות
				הון
869	869	869	869	הון מניות ופרמיה על מניות
593	1,234	675	675	קרנות הון
2,768	3,985	2,680	2,680	עודפים
4,230	6,088	4,224	4,224	סך כל ההון המיוחס לבעלים של החברה
4	4	4	4	זכויות שאינן מקנות שליטה
4,234	6,092	4,228	4,228	סך כל ההון
				התחייבויות
30,543	30,436	30,943	30,943	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
76,267	80,675	76,590	76,590	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
695	1,052	705	705	התחייבויות מסים נדחים
224	251	224	224	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
13	72	3	3	התחייבויות מסים שוטפים
5,546	4,707	4,846	4,846	זכאים ויתרות זכות
6,783	5,662	6,784	6,784	התחייבויות פיננסיות
120,071	122,855	120,095	120,095	סך כל ההתחייבויות
124,305	128,947	124,323	124,323	סך כל ההון וההתחייבויות

שלומית זק"ש אנגל
מנהלת הכספים

אריק פרץ
משנה למנכ"ל ומנהל
חטיבת כספים ומשאבים

ניר כהן
מנהל כללי

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 29 במאי 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
16,674	4,420	4,097	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,153	505	581	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
14,521	3,915	3,516	פרמיות שהורווחו בשייר
(4,134)	(423)	1,481	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
544	138	131	הכנסות מדמי ניהול
367	86	111	הכנסות מעמלות
37	7	13	הכנסות אחרות
11,335	3,723	5,252	סך כל ההכנסות
7,814	2,287	4,779	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,577	429	491	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,237	1,858	4,288	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,747	671	711	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
971	258	292	הוצאות הנהלה וכלליות
10	2	4	הוצאות אחרות
436	97	107	הוצאות מימון, נטו
10,401	2,886	5,402	סך כל ההוצאות
64	55	14	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
998	892	(136)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
308	289	(47)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
690	603	(89)	רווח (הפסד) לתקופה
690	603	(89)	מיוחס ל:
*-	*-	*-	בעלים של החברה
			זכויות שאינן מקנות שליטה
690	603	(89)	רווח (הפסד) לתקופה
6.62	5.78	(0.85)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה (בש"ח)

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
690	603	(89)	רווח (הפסד) לתקופה
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(1,538)	(429)	(112)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(173)	(109)	108	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
75	18	28	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
122	19	37	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
563	181	(11)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
(34)	(5)	(11)	מסים על ההכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(985)	(325)	39	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
21	19	52	קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
37	12	2	מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
(16)	(7)	(16)	מסים על ההכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
42	24	38	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(943)	(301)	77	סך רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
(253)	302	(12)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
			מיוחס ל:
(253)	302	(12)	בעלים של החברה
*-	*-	*-	זכויות שאינן מקנות שליטה
(253)	302	(12)	סך הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

מיוחס לבעלים של החברה								
סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שערך רכוש קבוע	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023								
(בלתי מבוקר)								
4,234	4	4,230	2,768	334	(44)	67	236	869
יתרה ליום 1 בינואר 2023								
הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
(89)	*-	(89)	(89)	-	-	-	-	-
הפסד לתקופה								
77	*-	77	1	37	26	-	13	-
רווח כולל אחר								
(12)	-	(12)	(88)	37	26	-	13	-
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון								
6	-	6	-	-	-	6	-	-
תשלום מבוסס מניות								
4,228	4	4,224	2,680	371	(18)	73	249	869
יתרה ליום 31 במרץ 2023								
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022								
(בלתי מבוקר)								
6,035	4	6,031	3,624	316	(132)	45	1,309	869
יתרה ליום 1 בינואר 2022								
הרווח הכולל לתקופה								
603	*-	603	603	-	-	-	-	-
רווח לתקופה								
(301)	*-	(301)	8	16	14	-	(339)	-
רווח (הפסד) כולל אחר								
302	-	302	611	16	14	-	(339)	-
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון								
(250)	-	(250)	(250)	-	-	-	-	-
דיבידנד שחולק								
5	-	5	-	-	-	5	-	-
תשלומים מבוססי מניות								
6,092	4	6,088	3,985	332	(118)	50	970	869
יתרה ליום 31 במרץ 2022								

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

מיוחס לבעלים של החברה								
הון מניות ופרמיה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרן הון בגין שערוך רכוש קבוע	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
869	1,309	45	(132)	316	3,624	6,031	4	6,035
-	-	-	-	-	690	690	*-	690
-	(1,073)	-	88	18	24	(943)	*-	(943)
-	(1,073)	-	88	18	714	(253)	-	(253)
-	-	-	-	-	-	-	*-	-
-	-	22	-	-	-	22	-	22
-	-	-	-	-	(1,570)	(1,570)	-	(1,570)
869	236	67	(44)	334	2,768	4,230	4	4,234

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)
 יתרה ליום 1 בינואר 2022
 הרווח (ההפסד) הכולל לשנה
 רווח לשנה
 רווח (הפסד) כולל אחר
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה
 עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון
 דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
 תשלום מבוסס מניות
 דיבידנדים שהוכרזו
 יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
2022	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	נספח
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1), (2), (3)
2,126	(877)	179	א לפני מסים על הכנסה
(378)	(220)	(27)	מסים ששולמו
1,748	(1,097)	152	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(9)	(9)	-	השלמת תמורה בגין רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה בשנת 2021
(33)	(6)	(36)	השקעה ברכוש קבוע
(329)	(75)	(102)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים, נטו
(185)	(89)	(17)	השקעה בחברות מוחזקות
77	4	1	תמורה ממימוש השקעה בחברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
108	1	3	דיבידנד וריבית מחברות מוחזקות
-	1	-	תמורה ממימוש רכוש קבוע
(371)	(173)	(151)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	495	תמורת הנפקת כתבי התחייבות, נטו
(235)	-	-	פירעון כתבי התחייבויות נדחים והלוואות מתאגידים בנקאיים
(31)	(8)	(7)	פירעון התחייבויות חכירה
(290)	(250)	(501)	דיבידנדים ששולמו במזומן*
(556)	(258)	(13)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(157)	(17)	(98)	השפעת התנדדות בשער החליפין על יתרות המזומנים ושווי מזומנים עליה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
664	(1,545)	(110)	
7,221	7,221	7,885	ב יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
7,885	5,676	7,775	ג יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

* בנוסף, בתקופת הדוח שילמה החברה דיבידנד בניירות ערך בסך של 399 מיליוני ש"ח (סך של 380 מיליוני ש"ח בשנת 2022).

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
690	603	(89)	נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח (הפסד) לתקופה
(64)	(55)	(14)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
7,440	1,474	(688)	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
			הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
			תשואה
			<u>הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות</u>
(371)	(139)	2	נכסי חוב סחירים
(462)	(131)	(112)	נכסי חוב שאינם סחירים
(141)	(78)	34	מניות
421	(20)	115	השקעות אחרות
1,705	(102)	(989)	שינוי בהתחייבויות פיננסיות
(83)	(29)	(2)	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(115)	(52)	(22)	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
			<u>פחת והפחתות</u>
110	23	25	רכוש קבוע
240	55	80	נכסים בלתי מוחשיים
113	6	400	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(4,265)	143	323	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
156	(202)	(173)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(107)	(75)	(72)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
22	5	6	הוצאות שכר בגין תשלום מבוסס מניות
308	289	(47)	הוצאות (הכנסות) מסים על ההכנסה
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה</u>
(14)	(3)	(2)	רכישת נדל"ן להשקעה
-	-	179	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(1,445)	(2,181)	97	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
			<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר</u>
(20)	(7)	(1)	רכישת נדל"ן להשקעה
5	-	-	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(276)	(386)	(16)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(62)	(266)	(236)	פרמיות לגבייה
(1,721)	172	1,217	חייבים ויתרות חובה
65	80	162	זכאים ויתרות זכות
(3)	(1)	2	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
1,436	(1,480)	268	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
2,126	(877)	179	סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

- 1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
- 2) במסגרת הפעילות השוטפת הוצגה ריבית שהתקבלה בסכום של כ-346 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 סכום של כ-229 מיליוני ש"ח ולשנת 2022 סכום של כ-1,444 מיליוני ש"ח) וריבית ששולמה בסכום של כ-66 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 סכום של כ-0.2 מיליוני ש"ח ולשנת 2022 סכום של כ-92 מיליוני ש"ח)
- 3) במסגרת הפעילות השוטפת הוצג דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות אחרות בסכום של כ-71 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 סכום של כ-91 מיליוני ש"ח ולשנת 2022 סכום של כ-620 מיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,012	5,012	6,450
2,209	2,209	1,435
<u>7,221</u>	<u>7,221</u>	<u>7,885</u>
6,450	4,430	6,379
1,435	1,246	1,396
<u>7,885</u>	<u>5,676</u>	<u>7,775</u>

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרץ 2023, כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה, וכן את זכויות החברה בחברות כלולות (להלן: "הקבוצה"). החברה הינה בבעלות מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה האם"). מניות החברה האם רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. מסגרת הדיווח הכספי

עד ליום 31 בדצמבר 2022 היו דוחותיה הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לתקני ה-IFRS.

כפי שיפורט להלן, הנתונים בתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ליום 31 במרץ 2023 ולתקופה של 3 חודשים שהסתיימה באותו תאריך, נערכו בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח").

הנתונים המוצגים במסגרת מספרי ההשוואה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים הינם הנתונים שפורסמו בפועל בעבר על ידי החברה לגבי אותן תקופות.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (להלן: "הדוחות השנתיים").

בהמשך לאמור בבאור 3(2) בדוחות השנתיים בנוגע למפת הדרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) – חוזי ביטוח שפרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדצמבר 2022 (להלן: "מפת הדרכים"), ביום 20 באפריל 2023, פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון את "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח - עדכון שלישי - טיוטה" (להלן: "טיטוט מפת הדרכים העדכנית").

בהתאם לטיטוט מפת הדרכים העדכנית מועד היישום הראשונה של IFRS 17 ושל IFRS 9, לגבי חברות הביטוח בישראל (אשר מועד היישום המחייב שלהם על ידי החברה בהתאם לתקני ה-IFRS היה אמור להיות 1 בינואר 2023) עודכן ויחול החל מתקופות רבעוניות ושנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025. בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2024. טיטוט מפת הדרכים העדכנית מציינת שבשלב זה אין כוונה להתיר אימוץ מוקדם של IFRS 17 בישראל.

בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2023 ועד למועד בו ייושמו לראשונה IFRS 17 ו-IFRS 9 על ידי חברות הביטוח בישראל כאמור לעיל, תמשיך החברה ליישם את הוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 4 - "חוזי ביטוח" ותקן חשבונאות בינלאומי 39 - "מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה" אשר יושמו על ידי החברה עד כה, ואשר אותם החליפו IFRS 17 ו-IFRS 9, בהתאמה. יתר תקני ה-IFRS מיושמים על ידי החברה בהתאם למועדים הקבועים בהם.

לפיכך, החל מיום 1 בינואר 2023, דוחותיה הכספיים של החברה אינם מציינים באופן מלא לתקני ה-IFRS אלא ערוכים בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 29 במאי 2023.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)**ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת**

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם להוראות הממונה בהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: "אומדנים"), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית, ועל סכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח, הפנסיה והגמל ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התאמתם והשלכותיהם. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות וכן על הערכות שווי חיצוניות.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות, לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה ההנהלה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים עקביים בעיקרם לאלה בהם השתמשה להכנת הדוחות השנתיים.

ג. מטבע פעילות ומטבע הצגה

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה. המידע הכספי מוצג במיליוני ש"ח ועוגל למיליון הקרוב.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים.

א. תקנים חדשים שטרם אומצו בהתאם להוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון**תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח (להלן: "התקן" או "IFRS 17")**

כאמור בבאור 2 לעיל, בהתאם לטיוטת מפת הדרכים העדכנית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ושל IFRS 9, לגבי חברות הביטוח בישראל (אשר מועד היישום המחייב שלהם על ידי החברה בהתאם לתקני ה-IFRS היה אמור להיות 1 בינואר 2023) עודכן ויחול החל מתקופות רבעוניות ושנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025. בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2024. בשלב זה, קובעת מפת הדרכים העדכנית, אין כוונה להתיר אימוץ מוקדם של התקן בישראל.

בנוסף לאמור לעיל, מפרטת טיוטת מפת הדרכים העדכנית, את הגילוי שיש לתת לציבור על השפעות אימוץ IFRS 17 ו-IFRS 9 בדוחות הכספיים ביניים ושנתי, של שנת 2024. בנוסף, מפרטת טיוטת מפת הדרכים העדכנית את צעדי ההיערכות ולוחות הזמנים המרכזיים העדכניים שלדעת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון נדרש לנקוט במטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקן, בין היתר, בנוגע להתאמת מערכת המידע, השלמת גיבוש המדיניות החשבונאית והיערכות לדיווחים השונים הנדרשים, ביצוע מבדקים לבחינת ההשלכות הכמותיות של יישום IFRS 17 ו-IFRS 9, היערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) והיערכות לביקורת של רואי החשבון המבקרים.

החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים המאוחדים ונערכת ליישומם בלוחות הזמנים האמורים.

ב. עונתיות

ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוח כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח.

באור 4 - מגזרי פעילות

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

ביצועי המגזר נמדדים בהתבסס על רווחי המגזר לפני מסים על ההכנסה. תוצאות עסקאות בינחברתיות מבוטלות במסגרת ההתאמות לצורך עריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים. יצוין כי לא נותרת יתרת חו"ז במסגרת העברות של נכסים פיננסיים בין המגזרים השונים, ככל שמתבצעות העברות כאמור.

הקבוצה פועלת במגזרים הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפי ביטוחי החיים וכן את פעילות הקבוצה בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפים מחלות ואשפוז, תאונות אישיות, סיעוד, עובדים זרים, נסיעות לחו"ל ושיניים. הפוליסות הנמכרות במסגרת ענפי ביטוח אלה מכסות את מגוון הנזקים הנגרמים למבוטח כתוצאה ממחלות ו/או מתאונות, לרבות מצב סיעודי וטיפול שניניים. פוליסות ביטוחי בריאות מוצעות הן לפרטים והן לקולקטיבים. בנוסף, תוצאות פעילות הראל +60 נכללות במסגרת מגזר זה.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר זה מורכב מארבעה תתי תחומים:

רכב רכוש: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות ביטוח בענף ביטוח רכב מנועי (להלן: "רכב רכוש"), המכסות נזקים הנגרמים לבעל רכב כתוצאה מתאונה ו/או גניבה ו/או את חבות בעל הרכב או הנהג לנזק רכוש שנגרם לצד שלישי בתאונה.

רכב חובה: כולל את פעילות הקבוצה בענף ביטוח לפי דרישת פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 (להלן: "רכב חובה"), המכסה נזקי גוף כתוצאה משימוש ברכב מנועי בהתאם לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

ענפי חבויות אחרים: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות המכסות את חבות המבוטח כלפי צד שלישי (למעט כיסוי חבויות בתחום רכב חובה כמתואר לעיל). במסגרת זו נכללים, בין היתר, ענפי הביטוח הבאים: ביטוח מפני אחריות מעבידים, ביטוח מפני אחריות כלפי צד שלישי, ביטוח אחריות מקצועית, ביטוח אחריות לדירקטורים ולנושאי משרה וביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים.

ענפי רכוש ואחרים: תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בכל ענפי הרכוש למעט רכב רכוש (כגון: מתן ערבות חוק מכו, דירות וכדומה).

4. לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר

פעילויות אשר לא יוחסו למגזרי פעילות כוללות בעיקר פעילויות של סוכנויות ביטוח, פעילויות שונות בתחום האשראי לרבות מימון נדל"ן יזמי, וכן את פעילות ההון בחברות הביטוח המאוחדות.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

סה"כ מיליוני ש"ח	התאמות וקיזוזים מיליוני ש"ח	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר		ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,097	-	-	1,038	1,539	1,520
581	-	-	414	93	74
3,516	-	-	624	1,446	1,446
1,481	-	(59)*	61	178	1,301
131	-	1	-	1	129
111	(5)	**9	80	4	23
13	-	6	-	-	7
5,252	(5)	(43)	765	1,629	2,906
4,779	-	-	716	1,461	2,602
491	-	-	291	164	36
4,288	-	-	425	1,297	2,566
711	(5)	***2	206	261	247
292	-	****51	19	95	127
4	-	-	4	-	-
107	-	64	17	22	4
5,402	(5)	117	671	1,675	2,944
14	-	6	5	2	1
(136)	-	(154)	99	(44)	(37)
115	-	87	49	(15)	(6)
(21)	-	****(67)	148	(59)	(43)
30,943	-	-	10,697	7,755	12,491
76,590	-	-	-	5,227	71,363

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות (ההוצאות)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-5 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-8 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך ההפסד הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.4 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר		ביטוח כללי		ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,420	-	-	1,013	1,407	2,000	
505	-	-	378	81	46	
3,915	-	-	635	1,326	1,954	
(423)	-	*155	136	70	(784)	
138	-	-	-	1	137	
86	(6)	**9	67	5	11	
7	-	-	-	-	7	
3,723	(6)	164	838	1,402	1,325	
2,287	-	-	792	430	1,065	
429	-	-	263	134	32	
1,858	-	-	529	296	1,033	
671	(6)	***1	195	242	239	
258	-	****20	19	92	127	
2	-	-	2	-	-	
97	-	64	8	19	6	
2,886	(6)	85	753	649	1,405	
55	-	36	13	4	2	
892	-	115	98	757	(78)	
(470)	-	(98)	(57)	(169)	(146)	
422	-	*****17	41	588	(224)	
30,436	-	-	11,154	7,180	12,102	
80,675	-	-	-	5,677	74,998	

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-6 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-8 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.1 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
16,674	-	-	4,242	5,928	6,504
2,153	-	-	1,588	352	213
14,521	-	-	2,654	5,576	6,291
(4,134)	-	*442	181	(46)	(4,711)
544	-	3	-	4	537
367	(24)	**35	281	19	56
37	-	8	-	-	29
11,335	(24)	488	3,116	5,553	2,202
7,814	-	-	2,992	3,440	1,382
1,577	-	-	915	526	136
6,237	-	-	2,077	2,914	1,246
2,747	(24)	***5	862	1,000	904
971	-	****89	75	355	452
10	-	-	10	-	-
436	-	261	70	82	23
10,401	(24)	355	3,094	4,351	2,625
64	-	56	14	(1)	(5)
998	-	189	36	1,201	(428)
(1,456)	-	(604)	(47)	(423)	(382)
(458)	-	****(415)	(11)	778	(810)
30,543	-	-	10,590	7,467	12,486
76,267	-	-	-	5,192	71,075

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד החון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-24 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-29 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.8 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
221	373	393	393	1,380
2	8	298	139	447
219	365	95	254	933
80	101	21	107	309
139	264	74	147	624
22	6	6	27	61
4	1	60	15	80
165	271	140	189	765
143	252	182	139	716
37	14	145	95	291
106	238	37	44	425
36	60	71	39	206
5	6	5	3	19
2	1	1	-	4
7	2	-	8	17
156	307	114	94	671
2	1	-	2	5
11	(35)	26	97	99
19	5	1	24	49
30	(30)	27	121	148
3,404	948	1,223	5,122	10,697
2,882	914	250	3,426	7,472

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2023
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2023

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
246	383	385	469	1,483
41	25	293	154	513
205	358	92	315	970
44	101	29	161	335
161	257	63	154	635
54	12	8	62	136
-	2	50	15	67
215	271	121	231	838
176	299	171	146	792
25	30	146	62	263
151	269	25	84	529
31	62	65	37	195
5	6	5	3	19
1	1	-	-	2
3	1	-	4	8
191	339	95	128	753
5	1	-	7	13
29	(67)	26	110	98
(24)	(5)	(2)	(26)	(57)
5	(72)	24	84	41
3,550	878	1,149	5,577	11,154
2,984	808	219	3,490	7,501

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2022
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2022

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
843	1,189	1,310	1,063	4,405
115	55	1,011	435	1,616
728	1,134	299	628	2,789
62	38	21	14	135
666	1,096	278	614	2,654
66	15	21	79	181
7	6	205	63	281
739	1,117	504	756	3,116
673	1,140	587	592	2,992
108	71	486	250	915
565	1,069	101	342	2,077
132	272	279	179	862
21	22	20	12	75
5	3	2	-	10
28	5	2	35	70
751	1,371	404	568	3,094
6	1	-	7	14
(6)	(253)	100	195	36
(19)	(4)	(1)	(23)	(47)
(25)	(257)	99	172	(11)
3,450	878	1,115	5,147	10,590
2,905	836	216	3,497	7,454

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2022
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2022

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 71% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 71% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)				לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	2,000	2,000	-	-	1,520	1,520	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	46	46	-	-	74	74	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
-	-	1,954	1,954	-	-	1,446	1,446	פרמיות שהורווחו בשייר
-	-	(784)	(785)	-	-	1,301	1,301	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3	2	131	137	3	2	124	129	הכנסות מדמי ניהול
-	-	11	11	-	-	23	23	הכנסות מעמלות
-	-	7	7	-	-	7	7	הכנסות אחרות
3	2	1,318	1,325	3	2	2,901	2,906	סך כל ההכנסות
-	-	1,065	1,065	-	-	2,602	2,602	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
-	-	32	32	-	-	36	36	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	-	1,033	1,033	-	-	2,566	2,566	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
-	-	239	239	-	-	247	247	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
3	1	121	127	3	1	123	127	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	6	6	-	-	4	4	הוצאות מימון, נטו
3	1	1,399	1,405	3	1	2,940	2,944	סך כל ההוצאות
-	-	2	2	-	-	1	1	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
-	1	(79)	(78)	-	1	(38)	(37)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
-	-	(145)	(146)	-	-	(6)	(6)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
-	1	(224)	(224)	-	1	(44)	(43)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	6,504	6,504
-	-	213	213
-	-	6,291	6,291
-	-	(4,711)	(4,711)
17	7	513	537
-	-	56	56
-	-	29	29
17	7	2,178	2,202
-	-	1,382	1,382
-	-	136	136
-	-	1,246	1,246
-	1	903	904
16	2	434	452
-	-	23	23
16	3	2,606	2,625
-	-	(5)	(5)
1	4	(433)	(428)
(1)	(1)	(380)	(382)
-	3	(813)	(810)

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון, נטו

סך כל ההוצאות

חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			מיליוני ש"ח			
1,522	26	397	870	-	212	17
(2)						
1,520						
656	-	-	656	-	-	-
54	-	-	85	(12)	39	(58)
2,422	16	167	1,395	18	626	200
180	-	-	179	1	-	-
(44)	5	24	(3)	(13)	(10)	(47)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			מיליוני ש"ח			
2,002	32	349	1,388	-	215	18
(2)						
2,000						
1,383	-	-	1,383	-	-	-
(27)	-	-	93	(68)	38	(90)
1,378	31	195	974	21	(52)	209
(313)	-	-	(314)	1	-	-
(224)	(6)	(52)	19	(72)	(18)	(95)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו
 פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
 סך הכל
 תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
 מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 1990 (1)	עד שנת 2003
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
6,514	108	1,476	3,991	-	866	73
(10)						
6,504			3,936	-	-	-
3,936	-	-	365	(190)	147	(393)
(71)	-	-	1,836	74	(886)	933
2,826	82	787	(1,442)	(2)	-	-
(1,444)	-	-	(23)	(189)	(80)	(447)
(813)	3	(77)				

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
סך הכל
תקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
מיליוני ש"ח				
1,552	133	746	470	203
1,461	85	520	593	263
(59)	1	(3)	(27)	(30)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
מיליוני ש"ח				
1,412	103	697	419	193
430	81	498	371	(520)
588	(8)	(16)	(27)	639

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של כ-554 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (פרמיות פרט בסך של כ-495 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022) ופרמיות קבוצתיות בסך של כ-325 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (פרמיות קבוצתיות בסך של כ-305 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022)

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ובבריאות אחר לז"ק הינו נסיעות לחו"ל

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
5,922	534	2,846	1,756	786
3,440	343	1,905	1,510	(318)
778	51	49	(127)	805

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של כ-2,142 מיליוני ש"ח ופרמיות קבוצתיות בסך של כ-1,238 מיליוני ש"ח

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ובבריאות אחר לז"ק הינו נסיעות לחו"ל

באור 5 - מסים על ההכנסה

שיעורי המס החלים על הכנסות של חברות הקבוצה

המסים השוטפים לתקופה המדווחת מחושבים בהתאם לשיעורי המס להלן.

שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם על חברות הבנות של החברה שהינם מוסדות כספיים, החל משנת 2018 ואילך הינם כדלקמן: מס חברות בשיעור 23%, מס רווח בשיעור 17% דהיינו מס בשיעור משוקלל של 34.19%.

באור 6 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרץ		
2022	2022	2023		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
2,060	1,995	1,885		נדלי"ן להשקעה
				השקעות פיננסיות
				נכסי חוב סחירים
19,962	21,401	20,680		נכסי חוב שאינם סחירים (*)
14,475	15,720	13,766		מניות
13,283	17,612	12,619		השקעות פיננסיות אחרות
19,700	20,038	21,630		
67,420	74,771	68,695		סך הכל השקעות פיננסיות
6,450	4,430	6,379		מזומנים ושווי מזומנים
1,918	530	893		אחר
77,848	81,726	77,852		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה*
184	528	215		זכאים ויתרות זכות
1,113	120	655		התחייבויות פיננסיות**
1,297	648	870		התחייבויות פיננסיות בגין חוזים תלויי תשואה
407	415	408		(*) מתוכם נכסי חוב שנמדדים בעלות מופחתת
421	466	411		שווי הוגן של נכסי חוב שנמדדים בעלות מופחתת

* כולל נכסים נטו (נכסים בניכוי התחייבויות פיננסיות) בסך של כ-4,641 מיליוני ש"ח, כ-5,050 מיליוני ש"ח וכ-4,615 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2023, 31 במרץ 2022 ו-31 בדצמבר 2022, בהתאמה, בגין התחייבות הנובעת מתיק סיעוד קבוצתי, בו מרבית סיכוני ההשקעה אינם מוטלים על המבטח

** בעיקר נגזרים וחוזים עתידיים

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
 רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
 רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
18,225	2,455	-	20,680	נכסי חוב סחירים
-	12,379	979	13,358	נכסי חוב שאינם סחירים
9,640	43	2,936	12,619	מניות
11,584	93	9,953	21,630	אחרות
39,449	14,970	13,868	68,287	סך הכל

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
18,861	2,540	-	21,401	נכסי חוב סחירים
-	14,606	699	15,305	נכסי חוב שאינם סחירים
14,670	181	2,761	17,612	מניות
11,612	304	8,122	20,038	אחרות
45,143	17,631	11,582	74,356	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
17,678	2,284	-	19,962	נכסי חוב סחירים
-	13,289	779	14,068	נכסי חוב שאינם סחירים
10,484	45	2,754	13,283	מניות
10,107	30	9,563	19,700	אחרות
38,269	15,648	13,096	67,013	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
13,096	9,563	2,754	779
350	242	105	3
(110)	(89)	(7)	(14)
696	360	96	240
(131)	(119)	(12)	-
(33)	(4)	-	(29)
13,868	9,953	2,936	979
349	240	106	3

יתרה ליום 1 בינואר 2023

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 במרץ 2023

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2023

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
10,722	7,238	2,560	924
613	527	78	8
(109)	(79)	(19)	(11)
867	585	169	113
(168)	(141)	(27)	-
(308)	(8)	-	(300)
(35)	-	-	(35)
11,582	8,122	2,761	699
599	525	77	(3)

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 במרץ 2022

(*) מתוכם סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2022

* בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
10,722	7,238	2,560	924
1,723	1,351	277	95
(477)	(346)	(92)	(39)
3,808	2,112	552	1,144
(1,308)	(765)	(543)	-
(1,312)	(27)	-	(1,285)
(60)	-	-	(60)
13,096	9,563	2,754	779
1,688	1,379	254	55

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2022

* בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים והשקעות מוחזקות לפדיון - ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 31 במרץ	
	(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)	
שווי הוגן			ערך בספרים		
2022	2022	2023	2022	2022	2023
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6,217	6,812	6,265	5,031	4,895	5,149
8,437	8,336	8,291	8,318	7,607	8,306
214	237	210	195	196	195
<u>14,868</u>	<u>15,385</u>	<u>14,766</u>	<u>13,544</u>	<u>12,698</u>	<u>13,650</u>
-	15	-	-	14	-
-	15	-	-	14	-
<u>14,868</u>	<u>15,400</u>	<u>14,766</u>	<u>13,544</u>	<u>12,712</u>	<u>13,650</u>
			30	36	43

הלוואות וחייבים:

אגרות חוב מיועדות
נכסי חוב שאינם סחירים שאינם ניתנים להמרה, למעט פיקדונות בבנקים
פיקדונות בבנקים
סך כל נכסי חוב שאינם סחירים

השקעות המוחזקות לפדיון:

נכסי חוב סחירים שאינם ניתנים להמרה
סך הכל השקעות מוחזקות לפדיון
סך הכל ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה. להגדרת הרמות ראו באור 6א' (2).

ליום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
8,973	398	-	9,371	נכסי חוב סחירים
1,024	10	516	1,550	מניות
321	251	3,343	3,915	אחרות
10,318	659	3,859	14,836	סך הכל

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
11,716	537	-	12,253	נכסי חוב סחירים
1,229	82	395	1,706	מניות
505	279	2,715	3,499	אחרות
13,450	898	3,110	17,458	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
9,611	409	-	10,020	נכסי חוב סחירים
994	5	498	1,497	מניות
294	226	3,216	3,736	אחרות
10,899	640	3,714	15,253	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
498	3,216	3,714
1	27	28
14	42	56
(1)	(28)	(29)
7	125	132
(3)	(39)	(42)
516	3,343	3,859
1	34	35

יתרה ליום 1 בינואר 2023

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

יתרה ליום 31 במרץ 2023

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2023

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
357	2,359	2,716
-	22	22
37	271	308
-	(25)	(25)
3	166	169
(2)	(76)	(78)
-	(2)	(2)
395	2,715	3,110
-	22	22

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 במרץ 2022

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2022

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
357	2,359	2,716
(1)	114	113
88	453	541
-	(129)	(129)
56	647	703
(2)	(220)	(222)
-	(8)	(8)
498	3,216	3,714
(2)	115	113

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

(*) מתוכם סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2022

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרץ		
(מבוקר)			(מבוקר)		
שווי הוגן			ערך בספרים		
2022	2022	2023	2022	2022	2023
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
389	406	387	377	363	382
-	-	-	-	-	3
4,650	5,277	5,465	4,969	5,154	5,478
72	-	102	76	-	105
5,111	5,683	5,954	5,422	5,517	5,968
			4,969	5,154	5,478

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים הלוואות מצדדים קשורים אגרות חוב * ערבות פיננסית סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לצורך עמידה בדרישות ההון

* לרבות כתבי התחייבויות נדחים

2. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
2022	2022	2023	
2.10%	(0.59%)	2.69%	הלוואות
3.84%	1.68%	4.27%	אגרות חוב

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. להגדרת הרמות ראו באור 6א'(2).

ליום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6	810	816
6	810	816

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2	143	145
2	143	145

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
475	886	1,361
475	886	1,361

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) מכשירים נגזרים המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות במסגרת מדיניות ניהול נכסים מול התחייבויות ("ALM") של הקבוצה. מתוך הני"ל, סך של כ-162 מיליוני ש"ח, כ-25 מיליוני ש"ח וכ-247 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2023, ו-2022 וליום 31 בדצמבר 2022, בהתאמה, נכללים במסגרת התחייבויות שאינן תלויות תשואה והיתרה נכללת במסגרת ההתחייבויות תלויות התשואה של הקבוצה. מרבית הסכום נובע מניהול חשיפה באמצעות נגזרים למטבע חוץ ולמדד. כנגד ההתחייבויות כאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בטחונות בהתאם לתנאים שנקבעו בחוזה. לגופים המוסדיים בקבוצה אשראי מאושרות לצורך פעילותם בנגזרים. בהתאם לאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בקבוצה סך של כ-545 מיליוני ש"ח, כ-40 מיליוני ש"ח וכ-1,649 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2023 ו-2022 וליום 31 בדצמבר 2022, בהתאמה, כבטוחות לכיסוי התחייבויותיהם הנובעות מפעילות זו (בטוחות אלו מוצגות בסעיף חייבים).

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

4. פרטים נוספים

1. דירוג מידרוג

ביום 30 בינואר 2023, הודיעה חברת מידרוג על אשרור דירוג איתנות פיננסית של החברה Aa1.il באופן דירוג יציב ועל דירוגים של Aa2.il(hyb) לכתבי התחייבות נדחים (הון שלישוני מורכב) אג"ח סדרות ו' ו-ז' שהונפקו על ידי הראל הנפקות, ודירוגים של Aa3.il(hyb) לכתבי התחייבות נדחים (הון משני והון רובד 2) שהונפקו על ידי הראל הנפקות במסגרת אג"ח סדרות ט'-י"ח. אופן דירוג יציב.

2. הנפקת אג"ח (סדרה יט') של הראל הנפקות

בחודש ינואר 2023, גייסה הראל הנפקות סך של 500 מיליוני ש"ח, במסגרת הנפקה לציבור של סדרה חדשה של אגרות חוב (אגרות חוב (סדרה יט')), על פי דוח הצעת מדף של הראל הנפקות מיום 18 בינואר 2023 שפורסם על פי תשקיף מדף של הראל הנפקות הנושא תאריך של ה-25 בפברואר 2020, כפי שהוארך ביום 21 בפברואר 2022 (להלן: "דוח הצעת המדף" ו-"תשקיף המדף", בהתאמה). בהתאם לתנאים שפורטו בתשקיף המדף ובדוח הצעת המדף - סכום הגיוס הופקד בחברה, לשימושה על פי שיקוליה ובאחריותה, והחברה מחויבת כלפי הנאמן לאגרות החוב למלא אחר תנאי התשלום של אגרות החוב. כמו כן, אגרות החוב שהונפקו הוכרו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון כמכשיר הון רובד 2 בידי החברה, הכל כמפורט בתשקיף המדף ובדוח הצעת המדף. לצורך ההנפקה כאמור, מעלות S&P הודיעה על מתן דירוג 'ilAA' לאגרות חוב (סדרה יט').

3. תשקיף מדף של הראל מימון והנפקות

ביום 27 בפברואר 2023, פורסם על ידי הראל הנפקות, תשקיף מדף, הנושא את התאריך 28 בפברואר 2023. מכח תשקיף מדף זה הראל הנפקות תוכל להנפיק סוגי ניירות ערך שונים, בהתאם להוראות הדין. תשקיף מדף זה החליף תשקיף מדף קודם של הראל הנפקות מחודש פברואר 2020 שהיה בתוקף עד לחודש פברואר 2023.

4. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ו') של הראל הנפקות

לאחר תקופת הדוח, ביום 10 במאי 2023, דירקטוריון הראל הנפקות, שהינה חברה בת בבעלות מלאה של החברה, החליט על ביצוע פדיון מוקדם מלא ביוזמת הראל הנפקות של אגרות החוב (סדרה ו') שהונפקו על ידה, אשר יבוצע ביום 31 במאי 2023.

ד. נתונים בדבר מדידות שווי הוגן ברמה 2 וברמה 3

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה וללקוחותיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, בין היתר, עקב פערי מידע בין חברות הקבוצה לבין הצדדים האחרים לחוזה הביטוח ויתר מוצרי הקבוצה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים ובכלל זה טענות ביחס לאופן השקעת כספי מבוטחים ועמיתים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרי הקבוצה, המועלות, במסגרת הליכים משפטיים שונים, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן "בעמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות. בתחומים אלו ההתקשרויות עם המבוטחים והלקוחות הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקה בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו. לחברה תכנית אכיפה במסגרתה היא פועלת לבדיקת עמידה בהוראות רגולטוריות ותיקון ליקויים ככל שמתגלים כאלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב. סיום פרויקט הטיוב נקבע ליום 30 ביוני 2016. החברה סיימה נכון למועד האמור את פעולות הטיוב במרבית הנושאים אשר נכללו במסגרת תכנית העבודה של הפרויקט. יחד עם זאת, נותרו מספר נושאים אשר הטיפול בהם נמשך וימשך באופן שוטף גם לאחר המועד הקבוע לסיום הפרויקט. בנוסף עוסקת החברה, בהתאם לדרישות החוזר, בטיוב שוטף ובשימור של פעולות הטיוב שבוצעו במסגרת הפרויקט.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית, הנובעת מכך שכנגד הגופים המוסדיים בקבוצה מוגשות מעת לעת תלונות לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. הכרעות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון בתלונות אלה, אם וככל שתינתן בהן הכרעה, עלולות להינתן אף כהכרעות רחביות, החלות על קבוצות רחבות של מבוטחים. בנוסף, לעיתים, הגורמים המתלוננים אף מאיימים כי ינקטו בהליכים ביחס לתלונתם במסגרת תביעה ייצוגית. לעת הזו, לא ניתן להעריך אם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רחבת של הממונה בענין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות כתוצאה מהליכים שכאלו וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה. בנוסף, במסגרת המדיניות שמיישמת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, להעמקת הבקורות והביקורות בגופים מוסדיים, רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון מקיימת מעת לעת ביקורות מעמיקות לגבי פעילותם של הגופים המוסדיים בקבוצה, במגוון תחומי הפעילות. בעקבות ביקורות אלו עלול משרד האוצר להטיל קנסות ו/או עיצומים כספיים וכן עלול ליתן הוראות לביצוע שינויים ביחס לפעולות שונות שנעשו, וזאת הן כלפי העתיד והן כלפי העבר. במקרים של הוראות כאמור לגבי העבר, עלולה רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון לדרוש השבת כספים או שינוי בתנאים כלפי המבוטחים באופן שעלול להטיל חבויות כספיות על החברות הבנות של החברה ו/או להגדיל את החשיפה של החברות הבנות שהינן מבטח למגוון רחב יותר של אירועים ביטוחיים שיהיו מכוסים בשל ההנחיות כאמור בפוליסות שהונפקו.

במסגרת ביקורות שעורכות רשויות רגולטוריות שונות, לרבות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון התקיימו ומתקיימות בתקופת הדוח מספר ביקורות מעמיקות בתחומי פנסיה וגמל, ביטוח בריאות, ביטוח כללי, יישוב תביעות בתחומי ביטוח חיים וביטוח סיעודי, מערכות מידע ומאגרי מידע ממוחשבים, שירות לקוחות ופניות הציבור, וכן בנושא איסוף מידע סטטיסטי (תביעות).

במסגרת השקעות חברות הקבוצה בנכסי חוב, חתומות החברות המשקיעות על כתבי שיפוי, שאינם מוגבלים בסכום, אל מול הנאמנים לנכסי החוב. בכתבי שיפוי אלו, התחייבו חברות הקבוצה (כמו גם יתר המשקיעים באותם נכסי חוב) כלפי הנאמנים, לשפות את הנאמנים בגין כל הוצאה שתושט עליהם במסגרת הטיפול בהסדרי חוב, ככל שמטופלים על ידם וככל שהוצאה כאמור לא תשולם על ידי החברה שבעלותה מצויים הנכסים. חברות הקבוצה מחזיקות במספר נכסי חוב המצויים בהליך הסדר, החשיפה בגין כתבי השיפוי שניתנו בגין נכסי חוב אלו, אינה מהותית.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

בקשר עם מיזוג הפעילות הביטוחית של דקלה לחברה, ובהתאם לבקשת קופת חולים כללית, אשר הינה הלקוח העיקרי של דקלה ואשר במסגרת ההתקשרות מולה, מעמידה דקלה שירותי תפעול וניהול של תכנית השב"ן ושל התכנית הסיעודית לחברי הקופה, חתמה החברה על כתב שיפוי, במסגרתו התחייבה לשפות את שירותי בריאות כללית בגין נזקים שיגרמו לכללית, אם וככל שייגרמו, כתוצאה מפיצול הפעילות, בתנאים המפורטים בכתב השיפוי.

ביום 1 בדצמבר 2021 רכשה החברה את פעילותה הביטוחית של שירביט, על הזכויות וההתחייבויות הגלומות בה.

להלן פרטים על החשיפה בגין תובענות ייצוגיות ובקשות להכרה בתובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות בקבוצה. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, אין זה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה (או חברה בת) תידחנה ואישור התובענה כייצוגית יתקבל, או שקיימים סיכויים של 50% ומעלה כי בסופו של ההליך תתקבלנה טענותיה של החברה (או חברה בת) שסביר כי הסדר פשרה מוצע, אשר אינו כולל התחייבות מהותית לתשלום כספי יתקבל, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה עלולות להדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה ו/או הנהלות חברות מאוחדות. להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות.

בבקשות לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 35, 44, 46 ו-47 להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

1. בחודש ינואר 2008 הוגשה נגד החברה ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") תובענה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גבו "תשלום גורם תת שנתיות" (תשלום אותו רשאיות חברות הביטוח לגבות כאשר תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי, אולם התשלום בפועל מבוצע במספר תשלומים) שלא כדין. לטענת התובעים, הנזק שנגרם לתובעים מסתכם לסך של 1,683.54 ש"ח לכל שנת ביטוח. להערכת התובעים, סכום התביעה בגין כל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד כלל הנתבעות הינו כ-2.3 מיליארדי ש"ח, מתוך זה סך של כ-307 מיליוני ש"ח כנגד החברה. ביום 1 בפברואר 2010 אישר בית המשפט בקשה להסדר דיוני בין הצדדים, לפיה התובע ימחק מהבקשה והתובענה את הטענה כי החברה גבתה שיעור תשלום גורם תת שנתיות העולה על השיעור המותר גם בגין פוליסות שהונפקו לפני 1992. בהתאם להוראות בית המשפט, התובע הגיש תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית מתוקנת. ביום 29 בדצמבר 2013 הגיש הממונה את עמדתו, התומכת בעמדת הנתבעות כי אין מניעה לגבות תת שנתיות על גורם הפוליסה, על רכיב החסכון בביטוח חיים המשולב בחסכון ועל פוליסות ריסק אחרות, לרבות סיעוד, אבדן כושר עבודה ונכות מתאונה. ביום 19 ביולי 2016 אישר בית המשפט המחוזי בתל-אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בקשר עם גביית גורם תת שנתיות על רכיב הפרמיה המכונה גורם הפוליסה ועל רכיב החסכון בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, וכן בקשר עם גביית גורם תת שנתיות בפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. בחודש דצמבר 2016 הוגשה בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב. בעקבות החלטת בית המשפט העליון מחודש ינואר 2017 השיבו המשיבים לבקשה למתן רשות ערעור על החלטת לאישור התובענה כייצוגית והבקשה נשמעה בפני הרכב. בחודש אפריל 2017 נעתר בית המשפט העליון לבקשה לעיכוב ביצוע שהגישו הנתבעות וקבע כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות ערעור ובערעור. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור, דן בה כבערעור וקיבל אותו תוך ביטול פסק דינו של בית המשפט המחוזי ודחיית בקשת אישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2018 הומצאה לחברה בקשה לקיום דיון נוסף בפסק הדין, אשר הגישו התובעים לבית המשפט העליון. בהחלטתו מיום 2 ביולי 2019 הורה בית המשפט העליון על קיום דיון נוסף בפסק הדין בפני הרכב של שבעה שופטים. בחודש נובמבר 2019 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בהליך ובחודש פברואר 2020 הגיש את עמדתו לפיה, הוא תומך בקביעות פסק הדין ובמגמה המשתקפת בו לחיזוק המשקל שיש ליתן לעמדתו המקצועית של המאסדר בפרשנות הנחיותיו וכי אין לשיטתו מקום להתערב בהכרעה שנקבעה בפסק הדין נשוא ההליך באשר לאימוץ עמדתה הפרשנית של רשות שוק ההון. בחודש יולי 2020 התקיים דיון נוסף בפסק הדין בפני הרכב של שבעה שופטים וביום 4 ביולי 2021 ניתן פסק דין בדיון הנוסף, לפיו החלטתו של בית המשפט המחוזי, אשר קבעה כי בקשת האישור מתקבלת תחזור ותעמוד על כנה והתיק יוחזר לבית המשפט המחוזי לצורך דיון בתובענה הייצוגית.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

2. בחודש מאי 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 3 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות שלא כדין, כביכול, תשלום הקרוי "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" בשיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת ללא הסכמתם או ידיעתם וללא קיומו של תנאי המאפשר גבייה כאמור בהוראות הפוליסות. התובעים טוענים, כי בהתאם להוראות הממונה הותר לחברות לגבות "גורם פוליסה" בתנאים מסוימים, אך לטענתם בנוסף על אישור הממונה כאמור, על הנתבעות לעגן את גביית "גורם הפוליסה" בהסכמה חוזית מול המבוטח. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה נגד כלל הנתבעות מסתכם להערכת התובעים בסכום של 2,325 מיליוני ש"ח ונגד החברה, בהתאם לחלקה בשוק בכ-386 מיליוני ש"ח. ביום 10 ביוני 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה מטעם הצדדים. בית המשפט מינה בודק להסדר הפשרה. על פי הסכם הפשרה שהוצע, התחייבו הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה סכום כולל של מאה מיליוני ש"ח, בגין גביית גורם פוליסה בעבר. חלקה של החברה בסכום האמור שווה ל-14 מיליוני ש"ח. בנוסף, כל אחת מן הנתבעות התחייבה להפחית את הגבייה העתידית מחברי קבוצה אלו, בגין גורם הפוליסה, בשיעור של 25% ביחס לסכום הגבייה בפועל. כן הסכימו הנתבעות לשאת בגמול לתובע הייצוגי ובשכר טרחת בא כוחו, בסכום שייפסק על ידי בית המשפט. בהחלטתו מיום 21 בנובמבר 2016 דחה בית המשפט את הסדר הפשרה ואישור באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם הפוליסה" באופן שפגע בחסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם למועד הגשת התביעה. הסעדים שיתבעו במסגרת התובענה הייצוגית יהיו תיקון ההפרה על דרך של עדכון החסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה מבוטחי הנתבעות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חסכון שנערכו בין השנים 2003-1992, אשר החסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם הפוליסה. בחודש מאי 2017, הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה במסגרתה נדחה הסדר הפשרה ואושרה באופן חלקי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש ספטמבר 2018 הוגשה תשובת היועץ המשפטי לממשלה לבקשת רשות הערעור, לפיה עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה הינה כי צדק בית המשפט המחוזי מרכז בהחלטתו שלא לאשר את הסדר הפשרה ולאשר באופן חלקי את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש פברואר 2019 נמחקה בקשת רשות הערעור, לאחר שהנתבעות קיבלו את המלצת בית המשפט העליון למשיכת בקשת רשות הערעור תוך שמירת מלוא טענותיהן וזכויותיהן. הצדדים מנהלים הליך גישור במקביל לניהולה של התביעה הייצוגית. ביום 23 בספטמבר 2022 ניתנה החלטה לפיה לעמדת בית המשפט הרף התחתון לצורכי פשרה צריך לעמוד על 40% ולא פחות. הצדדים מנהלים מגעים לפשרה.

3. בחודש מאי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה נמנעת, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד מועד תשלום תגמולי הביטוח, ולחילופין, החל מחלוף 30 יום מהגשת הדרישה לקבלת תגמולי ביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכומים שנעים בין כ-168 מיליוני ש"ח לכ-807 מיליוני ש"ח. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. ביום 30 באוגוסט 2015 קיבל בית המשפט המחוזי בתל-אביב באופן חלקי את בקשת האישור, באופן שניהולה של התביעה כתובענה ייצוגית אושר ביחס לטענה בדבר אי תשלום ריבית כנדרש בסעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח (להלן: "החוק") והבקשה נדחתה ככל שהיא מתייחסת לטענה כי החברה אינה מצמידה את תגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28(א) לחוק. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה ביחס לחברה על פי כתב התביעה המתוקן, מסתכם להערכת התובעים בסכום של כ-120 מיליוני ש"ח. בחודש אוקטובר 2015 הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את הבקשה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש אוגוסט 2016 את בקשת רשות הערעור. ביום 28 בפברואר 2021 ניתן פסק דין חלקי בתובענה (להלן: "פסק הדין החלקי"), המאמץ את הקביעה בהחלטת האישור לפיה התובענה הייצוגית מתקבלת. הגדרת הקבוצה על פי פסק הדין החלקי הינה כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר במהלך התקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום מתן פסק הדין החלקי, קיבל מהחברה, שלא על פי פסק דין בעניינו, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין. כמו כן, קבע בית המשפט כי לצורך מימוש פסק הדין, קביעת אופן ההשבה לחברי הקבוצה וחישוב ההשבה ימונה מומחה וכן קבע, כי תשולמנה הוצאות לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם. בחודש מאי 2021 הגישה החברה לבית המשפט העליון, ערעור על פסק הדין החלקי. בחודש יוני 2021 קיבל בית המשפט העליון את בקשת הנתבעות לעיכוב ביצוע פסק הדין החלקי במובן זה שההליך למינוי מומחה לצורך ביצועו של פסק הדין החלקי יעוכב עד להכרעה בהליך הערעור. ביום 9 בנובמבר 2022 דחה בית המשפט העליון את הערעור על פסק הדין החלקי, בהיעדר עילה להתערבות שיפוטית בהחלטת ביניים. עוד נקבע כי המקום המתאים לבירור טענות הערעור הינן בגדרי ערעור על פסק הדין הסופי.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

4. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה, בין היתר, בטענה, כי החברה משלמת למבוטחים בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה וסיעוד משתתפת ברווחים מסוג "חיונית" (להלן: "הפוליסה") סכום פיצוי חודשי (המורכב מ"פיצוי חודשי" ו-"יתרת הבונוס"), המחושב, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה וכן כי החברה אינה משלמת, לכאורה, למבוטחים בפוליסה את הבונוס שהצטבר להם עד למועד תשלום הפיצוי החודשי הראשון על פי הפוליסה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם לסכום של כ-381 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2019 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית (להלן: "ההחלטה"). הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל המבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים המנוהלות בחברה, אשר במסגרתן תגמולי הביטוח משולמים על יסוד נוסחת Rm. ביום 17 ביולי 2019 הגישה החברה לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה. ביום 22 ביולי 2019 הומצא לחברה ערעור לבית המשפט העליון, אשר הוגש על-ידי המבקש בבקשת האישור, על חלקה של ההחלטה במסגרתה החליט בית המשפט המחוזי שלא לאשר את ניהול התביעה כייצוגית בעילת הטעיה וכן על כך שלא כלל במסגרת הגדרת הקבוצה בתובענה הייצוגית גם מבוטחי עבר לרבות מוטבים ויורשים של מבוטחים בפוליסות הביטוח לגביהן אושרה התביעה כייצוגית. בדיון, אשר התקיים בבית המשפט העליון ביום 13 בספטמבר 2021, צומצמה בהסכמה הקבוצה שבגינה אושרה התביעה כייצוגית והובהר כי היא כוללת גם מבוטחי עבר וכי תקופת ההתיישנות בגין תגמולי ביטוח הינה 3 שנים. בכפוף לכך נדחו, בהסכמת הצדדים, בקשת רשות הערעור והערעור.

5. בחודש יוני 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") (להלן: "דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בהתאם להוראות פוליסת הביטוח הסיעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית "סיעודי מושלם פלוס" (להלן: "הפוליסה") דקלה אינה משלמת למבוטחים, המצויים במצב סיעודי, תגמולי ביטוח בגין הימים בהם היו מאושפזים בבית חולים כללי או שיקומי וכי ימים אלו אינם נכללים במניין הימים לחישוב תקופת ההמתנה הקבועה בפוליסה, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הממונה ולהוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, מסתכם, להערכת התובעת, לסכום של כ-35 מיליוני ש"ח. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקות נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ינואר 2016 הוגשה עמדת הממונה במסגרתה הובהר כי אין בהגדרת מקרה הביטוח בפוליסה משום הפרה של הוראות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון וכי הפוליסה מושא הבקשה אושרה באופן פרטני על ידי רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון. בחודש דצמבר 2018 דחה בית המשפט את הבקשה לאשר את התביעה כייצוגית בטענה כי אי תשלום תגמולי הביטוח בגין תקופת האשפוז עומדת בניגוד להוראות הממונה, אך אישר את ניהולה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת חוזר ביטוח שעניינו גילוי נאות למבוטח בעת ההצטרפות לפוליסות לביטוח בריאות. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל מבוטחי דקלה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי לאחר יום 1 באוקטובר 2001, אשר קמה להם זכות תביעה לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 29 במאי 2011 ועד ליום 29 במאי 2014 ואשר בטופס הגילוי הנאות שצורף לפוליסה שרכשו אין ציון/הפניה לסעיף הקובע כי מועד קרות מקרה הביטוח הוא המועד שבו נכנס המבוטח לראשונה למצב מזכה, או המועד שבו שוחרר המבוטח מאשפוז בבית חולים כללי או שיקומי, לפי המאוחר מבניהם. בחודש מאי 2019 הגישה דקלה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה. בחודש יוני 2019 הוגש על-ידי המבקשת בבקשת האישור ערעור לבית המשפט העליון על החלטתו של בית המשפט המחוזי שלא לאשר את ניהול התביעה כייצוגית בעילת תביעה לפיה אי תשלום תגמולי הביטוח בגין תקופת האשפוז עומד בניגוד להוראות הממונה וכן על כך שלא הכריע, לטענת המבקשת, בעילת תביעה נטענת נוספת של הפרת חוזה. בדיון, אשר התקיים בבית המשפט העליון ביום 10 במאי 2021, נדחו בקשת רשות הערעור והערעור, לאחר שהצדדים קיבלו את המלצת בית המשפט למשיכתם, תוך שמירת מלוא טענותיהם. בחודש ינואר 2022 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור. הצדדים מנהלים הליך גישור. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

6. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שלוש חברות ביטוח אחרות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אימצו, כביכול, עמדה פרשנית לפיה לצורך הכרה במבוטח במסגרת בירור תביעת סיעוד כמי שמתקיים לגביו מצב של "אי שליטה על סוגרים", על מצב זה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד. זאת, כביכול, בניגוד להוראות פוליסות הביטוח. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים אותו במאות מיליוני שקלים. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. בחודש אפריל 2020 אישר בית המשפט המחוזי במחוז מרכז את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית נגד החברה, נגד דקלה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות, בעילה של הפרת חוזה הביטוח הסיעודי שהביאה לאי תשלום תגמולי ביטוח סיעודי או לתשלום תגמולי ביטוח סיעודי בחסר, עקב אי הכרה במבוטחים כזכאים לניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים". הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי, שנמכר על ידי אחת מהנתבעות אשר נגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעינים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגריו שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מהנתבעות אשר נגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית (לפי העניין) ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית. הצדדים מנהלים הליך גישור.

7. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מבעלי פוליסת החסכון "הראל מגוון השקעות אישי" תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה הפרה יסודית, מפרה את חובת הנאמנות החלה עליה ומטעה את מבוטחיה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-27.8 מיליוני ש"ח. בחודש מאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גביה שלא כדין של הוצאות ניהול השקעות. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל בעלי פוליסת הראל מגוון השקעות אישי של החברה בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה. בחודש ספטמבר 2019 הגישה החברה לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה. בחודש נובמבר 2019 קבע בית המשפט העליון כי הבקשה למתן רשות ערעור מצריכה תשובה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו בכתב בבקשה. בחודש אוגוסט 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בבקשת רשות הערעור והגיש את עמדתו בבקשת רשות הערעור, לפיה יש לתת למבקשות רשות ערעור, לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, לבטל את ההחלטה המאשרת את ניהולה של התביעה כייצוגית ולהורות על דחיית בקשת האישור. בחודש יוני 2021 הוגשה הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, במסגרתה נמסר עדכון לפיו ביום 28 ביוני 2021 פורסמה להערות הציבור טיוטת דו"ח של הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון בנושא בחינת ההוצאות הישירות. היועץ המשפטי לממשלה הבהיר בהודעתו כי לגישתו, נראה כי אין לדברים השלכה על ההכרעה בהליך המשפטי ואין בהם כדי לשנות מעמדתו המשפטית והוא ביקש להגיש הודעה מטעמו במסגרתה תפורט עמדתו ביחס לאמור בדו"ח. בחודש יולי 2021 נעתר בית המשפט העליון לבקשת היועץ המשפטי לממשלה כאמור. ביום 2 בינואר 2022 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את התייחסותו להשלכות הדו"ח על ההליך המשפטי, לפיה אין באמור בדו"ח כדי להביא לשינוי בעמדתו כפי שהוגשה בהליך, לפיה דין בבקשת הערעור והערעור לגופו להתקבל, ודין הבקשות לאישור ניהול התובענות כייצוגיות להידחות; אין באמור בו כדי להשפיע על ההכרעה השיפוטית בהליך; והאמור בו אינו סותר באופן כלשהו את עמדתו כפי שהוגשה בהליך והדברים האמורים בו אף מחזקים אותה בהיבטים מסוימים.

8. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא גילתה, כביכול, למבוטחיה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה מהי הפרמיה, שתיגבה מהם החל מגיל 65 וזאת עד לדיווח השנתי בגין שנת 2015 ועל אף, שלטענת התובעת, בגיל 65 מתייקרת הפרמיה בפוליסה זו במאות אחוזים. בכך, טוענת התובעת, החברה מפרה חובה חקוקה, מפרה את חובת הגילוי, מפרה הסכם, פועלת בחוסר תום לב, עושה עושר ולא במשפט ופועלת ברשלנות. עוד טוענת התובעת, כי חיוב מבוטחים בתשלום פרמיות עתידיות על פי תעריפים שאינם ידועים להם הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג כנגד החברה, אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים. בחודש יולי 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובעת לתקן את בקשת האישור כך שתתייחס גם לטענה לפיה החברה לא הציגה, לכאורה, בפני מבוטחיה טרם מועד הצטרפותם את הפרמיה שתשולם על ידם החל מגיל 65 על אף שהיא מחויבת לעשות כן על פי חוזר הממונה. בחודש אוגוסט 2017 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית. עניינה של הבקשה המתוקנת בטענה כי החברה לא הציגה, לכאורה, למבוטחיה בפוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה את הפרמיה שתשולם על ידם מגיל 65 ואילך טרם הצטרפותם לביטוח במסגרת טופס ההצטרפות ו/או במסמך התנאים הכלליים. בחודש מרץ 2019 הורה בית המשפט על העברת הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקת מושא בקשת האישור. בחודש נובמבר 2019 התקבלה עמדת הממונה לפיה, הוראות חוזר 2001/9 'גילוי נאות למבוטח בעת ההצטרפות לפוליסות לביטוח בריאות (להלן: "החוזר") של הרשות כמו גם הוראות הדין, מחייבות מבטח להציג למועמד לביטוח את אופן השתנות הפרמיה במעמד רכישת הביטוח, אך אין בנוסח החוזר התייחסות לשאלה איך יש למלא חובה זו טרם ההצטרפות והאם הדרך היחידה למלא אותה היא דווקא בכתב. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. ביום 22 בפברואר 2023 הודיעו הצדדים לבית המשפט כי עלה בידיהם להגיע להסכמות עקרוניות.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

9. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת קרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "קחצ"ק"). עניינה של התובענה בטענה, כי קחצ"ק גובה, כביכול, מהעמיתים בקרן, הוצאות ניהול השקעות, אשר גביתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרן המתירה לה לגבות. בכך, פועלת קחצ"ק, לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-30.1 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2018 הוחלט לאחד את הדיון יחד עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות שעניינן הוצאות ישירות בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש פברואר 2018 קבע בית הדין כי יש לקבל את עמדת הממונה ביחס להליך. בחודש מאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת התבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוי באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ("התקנות"). הממונה העיר במסגרת העמדה כי היא רלבנטית, בשינויים המחייבים, גם לחברות ביטוח המנהלות ביטוחים תלויי תשואה.
10. בחודש ינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה (לא בעצמה ולא באמצעות סוכני הביטוח מטעמה) למבוטחיה בביטוח רכב, אשר עומדים לחצות מדרגת גיל או וותק נהיגה במהלך תקופת הביטוח, כי באפשרותם לעדכן את גיל הנהג או את וותק הנהיגה ולקבל חוזר פרמיה, וכי כתוצאה מכך משלמים מבוטחיה הנ"ל פרמיה ביתר נוכח העדר עדכון הפרמיה במהלך תקופת הביטוח בעקבות שינוי מדרגת הגיל או הוותק. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג לכל הפחות בכ-12.25 מיליוני ש"ח. ביום 16 בפברואר 2022 ניתן פסק דין בבית המשפט המחוזי מרכז, אשר במסגרתו נדחתה תביעה ייצוגית שהוגשה נגד חברת ביטוח אחרת בעניין דומה ("התביעה המקבילה"). בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב הליכים עד למתן הכרעה בערעור שיוגש בתביעה מקבילה.
11. בחודש דצמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד שתי חברות ביטוח נוספות, נגד שירותי בריאות כללית ("הכללית"), ונגד מכבי שירותי בריאות ("מכבי") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות, כביכול, לבטח בביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי סבירים לקבלתם לביטוח, מבלי שהחלטותיהן אלו נסמכות על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים לסיכון הביטוחי ומבלי לנמק את החלטתן, כנדרש בחוק. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותו בעשרות עד מאות מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2019 הורה בית המשפט על העברת הבקשה לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש ינואר 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי עמדתו זהה לעמדה אשר הגיש בתיק מקביל ואשר תומכת בטענות החברה. ביום 6 בפברואר 2023, דחה בית המשפט המחוזי בירושלים את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 17 באפריל 2023, הומצא לחברה ערעור על פסק הדין, אשר הגישו המבקשים בבקשת האישור, לבית המשפט העליון.
12. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, שלא כדין, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחים, לצדדי ג' ולמוטבים בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים בהם הנזקים לא תוקנו בפועל. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג נגד החברה בסך של כ-19 מיליוני ש"ח בגין כל שנה והתקופה בגינה היא מבקשת לתבוע הינה מיום 4 ביוני 2001 ולחילופין החל מ-7 שנים לפני מועד הגשת התביעה הקודמת ו/או 7 שנים לפני מועד הגשתה של בקשה זו. התובענה והבקשה לאישור הינן באותה עילה בגינה הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות, אשר ביום 3 בינואר 2018 נדחה על ידי בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20 בפברואר 2017, במסגרתו נמחקה הבקשה. ביום 4 בינואר 2022 דחה בית המשפט המחוזי מרכז לוד את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 11 באפריל 2022 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי.
13. בחודש אפריל 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסות ניתוחים שאינן מקנות פיצוי בשיעור מחצית מההוצאות הנחסכות במקרה שהניתוח מבוצע במימון קופת חולים, אך ניתנה להם על-ידיה התחייבות לתשלום פיצוי כאמור, סכומים הנמוכים בפועל ממחצית ההוצאות שנחסכו לה עקב כך ובכך היא מפרה, כביכול, את התחייבותה כלפיהם. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ-7 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור. ביום 16 בינואר 2023 הגישו הצדדים לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, כי חברי הקבוצה, כהגדרתם בהסכם הפשרה, יזכו להשלמה של הפיצוי ששולם להם בהתאם לעלות רכיביו של כל ניתוח

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

14. בחודש יוני 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות להכיר בניתוח שקיים צורך רפואי לבצעו, כמקרה ביטוח על פי תנאי פוליסות ביטוח הבריאות שלהן, בטענה שמדובר בניתוח מניעתי. התובעת אינה מעריכה את הנוק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג. בחודש ספטמבר 2020 הורה בית המשפט על קבלת עמדת הממונה בסוגיות העולות מבקשת האישור. בחודש פברואר 2021 התקבלה עמדת הממונה, לפיה בהתאם לפרשנות הראויה והמתבקשת של הגדרת המונח "ניתוח" על פי חוזר ביטוח 2004/20 שענינו הגדרות של פרוצדורות רפואיות בביטוח בריאות (להלן: "חוזר הניתוחים"), אשר יצא תחת ידו של המפקח על הביטוח, פוליסת ביטוח בריאות פרטית מקנה למבוטח רשת הגנה מפני המחלות הכלולות בפוליסה, הכוללת גם כיסוי ניתוחים אשר ימנעו התפתחותן או התפרצותן של אותן מחלות. בחודש ינואר 2022 אישר בית המשפט המחוזי בירושלים את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שבשמה תנהל התובענה הייצוגית הינה כל אדם שהתקשר בחוזה ביטוח בריאות עם הנתבעות, הכולל כיסוי ביטוחי לניתוחים, ותביעתו לביצוע ניתוח נדחתה מן הטעם שמדובר בניתוח "מניעתי" שלא מכוסה בפוליסה (גם אם הטעם הוצג באופן אחר במכתב הדחייה). ביום 24 במאי 2022 הגישה החברה הבת לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה.

15. בחודש דצמבר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "חברות הביטוח הנתבעות") ונגד ארבעה בנקים (להלן ביחד: "הבנקים הנתבעים"). עניינה של התובענה בטענה, כי חברות הביטוח הנתבעות מפיקות, כביכול, לבעלי מבנים, המשועבדים לצורך הבטחת משכנתא, פוליסות ביטוח מבנה, למרות שבעת הפקתן של הפוליסות, כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה המבטחת את אותו המבנה ביחס לאותה תקופה. זאת, כביכול, תוך הפרה של הוראות דין מפורשות ותוך הטעייתם של מבוטחים. התובעים מעריכים את הנוק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, בסך נומינלי כולל של 280 מיליוני ש"ח. ביום 30 באפריל 2023, הגישו הצדדים לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי ככל שיימצאו מבוטחים אשר ביטוחו נכס בביטוח מבנה ביותר מאשר פוליסה אחת באותה התקופה, תזכה הראל ביטוח בפרמיה הזולה מבין השתיים, ששולמה בתקופה זו.

16. בחודש פברואר 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה דרשה ממבוטחים בפוליסת ביטוח קבוצתית לעובדי חברת חשמל, אשר קיבלו תגמולי ביטוח שלא נוכו מהם מסים במקור, להשיב לה את סכומי הכסף ששולמו על ידיה בגין תשלומי מס אלו. התובע אינו מכמת את הנוק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח. בחודש יולי 2020 הגישה החברה לבית המשפט בקשה לסילוק על הסף של הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. בחודש ספטמבר 2020 נעתר בית המשפט לבקשת החברה לסלק על הסף את הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית והורה על מחיקת בקשת האישור על הסף. ביום 8 בנובמבר 2020 הומצא לחברה ערעור על פסק הדין, אשר הגיש התובע לבית המשפט העליון. לאחר דיון שהתקיים בפניו בחודש פברואר 2022, הורה בית המשפט העליון ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו בסוגיה עקרונית העולה מהערעור. ביום 18 בספטמבר 2022 הגישה היועצת המשפטית לממשלה את עמדתה לפיה אין מקום לאישור ניהול הגנה ייצוגית בדרך של חקיקה שיפוטית, אלא רק בדרך של חקיקה ראשית, יחד עם זאת, במקרים מתאימים ניתן לנהל תובענה ייצוגית לסעד הצהרתי. ביום 30 בינואר 2023 קיבל בית המשפט העליון את הערעור, והחזיר את הדיון לבית המשפט המחוזי מרכז, על מנת שידון בבקשה לאישור תובענה כייצוגית מבראשית.

17. בחודש יוני 2019 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, ממבוטחים בפוליסות ביטוחי חיים המשלבות רכיב ביטוח למקרה מוות ורכיב של חסכון (להלן: "ביטוחי מנהלים") תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. התובע מעריך את הנוק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-365.5 מיליוני ש"ח.

18. בחודש יוני 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, מלשלם ריבית בגין תגמולי ביטוח למבוטחייהן, החל מתום 30 יום ממועד מסירת התביעה. תובענה ובקשה זו עוסקות באותה עילה בה עוסקת תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמת (להלן: "התביעה הראשונה") אשר אושרה לניהול כתביעה ייצוגית באופן חלקי ביום 30 באוגוסט 2015 (להלן: "החלטת האישור") על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב ואשר מתבררת כעת לגופה (ראו סעיף (א)(3) לעיל), אך הן מתייחסות לתקופה שונה מזו שלגביה אושרה התביעה הראשונה והיא הוגשה לטענת המבקשים למען הזהירות ובמקביל לבקשתם להרחיב את הקבוצה המיוצגת במסגרת התביעה הראשונה גם לתקופה שממתן החלטת האישור ועד מועד מתן פסק דין. התובעים מעריכים את הנוק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד החברה בסכום של כ-90 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-264.4 מיליוני ש"ח. בחודש יולי 2020 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב הליכים עד למתן פסק דין בתביעה הראשונה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

19. בחודש דצמבר 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה שעניינה בטענה, כי החברה גילתה, כביכול, למבוטחיה אשר רכשו פוליסת ביטוח חיים בפרמיה משתנה מסוג "מגן 1" ו/או פוליסת אובדן כושר עבודה מסוג "הראל לעתיד", במעמד רכישת הביטוח, את הפרמיה אותה ישלמו רק עבור שנים ספורות ולא עבור כל תקופת הביטוח. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אולם הוא מעריך אותה במאות מיליוני שקלים. בחודש אוקטובר 2020 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. בחודש ספטמבר 2021 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקות נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש אפריל 2022 הוגשה עמדת הממונה הקובעת כי על חברות הביטוח מוטלת חובת גילוי של המידע בדבר הפרמיות שישלם המבוטח לאורך כל תקופת הביטוח. הצדדים חידשו את הליך הגישור. בחודש אוקטובר 2022 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי הראל ביטוח תשלם לחברי הקבוצה סכום פיצוי חד פעמי, על פי המנגנון הקבוע בהסכם הפשרה.

20. בחודש ינואר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד קרנות השוטרים בישראל בע"מ. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא המציאה, כביכול, למבוטחיה בפוליסת ביטוח חיים קבוצתי את פוליסות הביטוח וכי לא גילתה להם, כביכול, אודות שינויים שבוצעו בפוליסה אגב חידושה. התובעים לא מכמתים את הנזק הממוני הנטען לכלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג אולם מעריכים את הנזק הלא ממוני הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצות בכ-400 מיליוני ש"ח. בחודש דצמבר 2020 נמחקה על הסף בקשת האישור בהתייחס לקרנות השוטרים והתובענה והבקשה מתנהלות כעת כנגד החברה בלבד. בחודש ספטמבר 2021 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש ינואר 2022 הוגשה עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות לפיה ככל שקרנות השוטרים העבירו את הפוליסות ואת דף פרטי הביטוח, באמצעות דואר אלקטרוני ודואר רגיל, בהתאם לבחירת המבוטח וכפי שעולה מכתבי הטענות, הרי שקרנות השוטרים והראל ביטוח עמדו למעשה בדרישות הרשות בעניין אופן יידוע המבוטחים לגבי כניסתה לתוקף של פוליסת ביטוח חדשה. ביום 30 במאי 2022 דחה בית המשפט המחוזי בבאר שבע את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 28 ביולי 2022 הומצא להראל ביטוח ערעור על פסק הדין, אשר הגישו המבקשים בבקשת האישור לבית המשפט העליון.

21. בחודש ינואר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות וחברת שרותי דרך (להלן ביחד: "הנתבעות") בטענה, כי הנתבעות מספקות, כביכול, ללקוחותיהן שמשות חלופיות שאינן מקוריות ואינן נושאות תו תקן, וזאת, כביכול, בניגוד להתחייבויותיהן כלפי לקוחותיהן בהסכמים עימם. התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

22. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד אחת עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אינן משיבות למבוטחיהן בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח, אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה מהותית, נטענת, ברמת הסיכון אליו חשופות הנתבעות החל מחודש מרץ 2020, לאור צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתת היקף הנסועה בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד החברה בסכום של כ-130 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדין בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק הדין בהליך שעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד החברה וחברות ביטוח נוספות, יהפוך לחלוט או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון – עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

23. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד שש חברות ביטוח נוספות ונגד התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפוליס") (להלן ביחד: "הנתבעים"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעים אינם משיבים למבוטחיהם בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח, אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה קיצונית, נטענת, ברמת הסיכון אליה חשופים הנתבעים לאור ירידה דרמטית, לכאורה, במספר התביעות המוגשות לנתבעים בשל צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתה נטענת של היקף התנועה בכבישים ושיעור תאונות הדרכים בישראל בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד החברה בסכום של כ-110 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעים בסכום של כ-720 מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדין בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק הדין בהליך שעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד החברה וחברות ביטוח נוספות, יהפוך לחלוט או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון – עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

24. בחודש יוני 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד החברה האחות, הראל פנסיה וגמל בע"מ ("הראל פנסיה וגמל") (להלן ביחד: "הנתבעות"), שעניינה בטענה, כי במסגרת הסכמי הלוואה של הנתבעות עם לקוחותיהן, בהלוואות הצמודות למדד המחירים לצרכן ("המדד"), נקבע, על פי הנתען, כי במקרה של ירידה במדד, תשלומי הקרן והריבית לא יירדו מערכם הנקוב בלוח הסילוקין של הלוואה. זאת, כביכול, בניגוד לדין ותוך שהדבר מהווה, לטענת התובע, תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח. בחודש אוקטובר 2022 הורה בית המשפט לממונה לתת עמדתו ביחס לסוגיות שבמחלוקת. ביום 13 במרץ 2023 הוגשה עמדת הממונה לפיה ככל וייקבע כי מנגנון ההצמדה לא עמד בהוראות הדין, ותידרש השבה של הכספים שנגבו ביתר, יכול שכספים אלה יושבו מכספי קופת הגמל או מכספי המבוטחים. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 23 באפריל, 2023, הועבר הדין בתובענה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב.

25. בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"), שעניינה בטענה, כי הנתבעות אינן מפחיתות, לכאורה, את פרמיות הביטוח למבוטחים שנקבעו להם החרגות בגין מצב רפואי קיים, על אף שההחרגות מפחיתות, על פי הנתען, את הסיכון הביטוחי ביחס לסיכון בפוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נקבעו להם החרגות דומות. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד החברה בסכום של כ-760 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעות בסכום כולל של 1.9 מיליארדי ש"ח.

26. בחודש אוגוסט 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מתנה, כביכול, בירור תביעות בגין נכות במסגרת פוליסת ביטוח תאונות אישיות בהגשת חוות דעת רפואית מטעם המבוטחים וכי היא מסרבת להשיב למבוטחים את עלות חוות הדעת, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה וכן בטענה, כי החברה בוחנת, כביכול, כל אחד מרכיבי התביעה בנפרד, בניגוד להוראות הדין. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

27. בחודש ספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה, כביכול, למבוטחיה בביטוח נסיעות לחו"ל, כי המגבלה, במסגרת ביטוח הכבודה, ביחס לסכום הפיצוי המקסימלי בגין אובדן או גניבה של פריט, חלה גם ביחס לאובדן או גניבה של דבר ערך. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסכום כולל של כ-447 מיליוני ש"ח. בחודש דצמבר 2021 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקת נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש מרץ 2022 הוגשה עמדת הממונה לפיה פרשנות הראל אינה עולה בקנה אחד עם נוסחה הפשוט של הפוליסה.
28. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה דוחה, כביכול, שלא כדין, תביעות של מבוטחים בפוליסות ביטוח תאונות אישיות לתשלום פיצוי בגין ימי אשפוז במרכז רפואי שאינו בית חולים כללי, בטענה ש"בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו בית חולים כללי בלבד, וכי הפוליסה נוסחה, כביכול, באופן מטעה ובניגוד לדיון, תוך הפרת חוזר המפקח על הביטוח 2001/9 שעניינו "גילוי נאות למבוטח בעת הצטרפות לפוליסה לביטוח בריאות". התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2023 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור.
29. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה דוחה, כביכול, שלא כדין, תביעות לקבלת תגמולי ביטוח בגין כיסוי אביזר רפואי, של מבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות קבוצתי לחברי הסתדרות המורים, בטענה למיצוי תקרת הכיסוי בפוליסה וזאת, כביכול, על פי סעיף בפוליסה, אשר, לטענת התובעת, לא היה קיים בפוליסה המקורית והוחל, על פי הנטען, באופן רטרואקטיבי. התובעת אינה מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג אך היא מעריכה כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח. ביום 3 בינואר 2023 הגישו הצדדים לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי ישולמו לחברי הקבוצה, כהגדרתה בהסכם הפשרה, תגמולי ביטוח נוספים בגין רכישת אביזר רפואי, לולא הוחלה תקרת הביטוח.
30. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות דוחות, על פי הנטען, תביעות של מבוטחים בביטוח בריאות, הכולל כיסוי לתרופות שאינן כלולות בסל הבריאות, בגין עלויות קנאביס רפואי, על אף שעל פי הנטען, קנאביס רפואי עונה, לכאורה, להגדרת "תרופה" בפוליסות הביטוח. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד כלל הנתבעות בסכום כולל של כ-79 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור.
31. בחודש אפריל 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה שיווקה, כביכול, פוליסות ביטוח תאונות אישיות באופן פסול ומטעה ובניגוד להוראות חוזרי הממונה על שוק ההון המסדירים את הליך צירוף המבוטחים לביטוח. התובעת אינה מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים.
32. בחודש יולי 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בעת חישוב הגמלא החדשית המשולמת למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים "משתתפות ברווחי תיק השקעות", מנכות הנתבעות, כביכול, מהתשואה החדשית הנצברת למבוטחים, ריבית, ללא עיגון מתאים, כביכול, בתנאי הפוליסה ומבלי ששיעורה מצויין בהם. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

33. בחודש ספטמבר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד החברה האחות, הראל פנסיה וגמל (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות משגרות, כביכול, הודעות פרסומת במסרונים ובדואר אלקטרוני וזאת, לכאורה, מבלי לקבל את הסכמת הנמענים לקבלת דבר פרסומת, מבלי לציין שמדובר בפרסומת, מבלי לכלול הודעה לעניין הזכות לסרב לקבלת פרסומת וללא מתן אפשרות לסרב בפועל. זאת, בניגוד, כביכול, להוראות חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ-10 מיליוני ש"ח. בחודש אוגוסט 2022 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור.
34. בחודש אוקטובר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות דוחות, לכאורה, שלא כדין, תביעות ביטוח של ילדים עם צרכים מיוחדים, במסגרת פוליסת ביטוח סיעודי, על אף שהם עונים, לטענת התובעים, על הגדרת "תשושי נפש" על פי הפוליסה, וזאת מבלי לבצע בדיקה האם מצבם תואם להגדרה זו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד שתי הנתבעות ביחד בסך כולל של כ-2.97 מיליארדי ש"ח.
35. בחודש אוקטובר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, בין היתר, כי החברה אינה משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים, אשר במסגרתן תגמולי הביטוח משולמים על יסוד נוסחת Rm, את מלוא התשלומים בגין רווחי השקעות בהתאם להוראות הפוליסה וכי אינה מחשבת, כביכול, את שיעורי התשואה בהתאם להוראות הפוליסה. תובענה זו עוסקת בעילות המקבילות בחלקן לעילות בהן עוסקת תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמת - עניין בן עזרא ("התביעה הראשונה"), אשר אושרה לניהול כתביעה ייצוגית באופן חלקי ביום 27 במרץ 2019 על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב ("החלטת האישור"), ואשר תחולתה צומצמה על-ידי בית המשפט העליון למספר פוליסות ספציפיות בלבד (ראו סעיף (א)(4) לעיל). לפיכך, הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית זו בהתייחס ליתר הפוליסות, אשר אינן כלולות עוד בתביעה הראשונה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-1.4 מיליארדי ש"ח.
36. בחודש נובמבר 2021 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מסרבת, כביכול, ליתן למבוטחיה בפוליסת ביטוח רפואי קבוצתי כיסוי ביטוחי בגין אובדן כושר עבודה חלקי וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה. התובעת אינה מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג.
37. בחודש דצמבר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מעלה, כביכול, את דמי הביטוח הנגבים ממבוטחיה בפוליסות ביטוח מבנה דירה, בעת חידושה, מבלי לקבל את הסכמתם המפורשת מראש להעלאתם. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח. הצדדים ניהלו הליך גישור שלא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

38. בחודש דצמבר 2021 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, ממבוטחיה בפוליסות ביטוח חיים, בעת ניווד או משיכה של כספי החיסכון, סכומים בגין "קנס משיכה", וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין והפוליסה ומבלי שהתריעה על כך טרם ניווד הכספים. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-3.55 מיליוני ש"ח.
39. בחודש מרץ 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גבתה וגובה כביכול מהמבוטחים, שלא כדין, פרמיה עבור כיסוי ביטוחי בגין ניתוח מניעתי. התובע לא מכמת את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג, אך הוא מעריך כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
40. בחודש אפריל 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרה את חובתה לשלם הפרשי הצמדה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים בענפי הביטוח הכללי, ביחס לתקופה שבין מועד קרות מקרה הביטוח לבין מועד תשלום תגמולי הביטוח. התובע לא מכמת את הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ביום 12 בינואר 2023 התקיים דיון במסגרתו הצדדים הודיעו לבית המשפט כי החליטו לפנות להליך גישור.
41. בחודש אוגוסט 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענות, כי החברה מטעה, כביכול, את מבוטחיה בכך שהיא מציגה בצורה מוטעית כי מבצע שהיא עורכת הינו מבצע שתוקפו לזמן קצר בלבד, וכן, כביכול, משווקת מבצע שאינו מעניק את המוצג בפרסום. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-2.660 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים מגעים לפשרה.
42. בחודש אוגוסט 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה שומרת ושוולחת, לכאורה, מידע אישי של לקוחותיה, בניגוד להוראות הדין ותוך פגיעה בפרטיותם. סכום התובענה מוערך במעל ל-500 מיליוני ש"ח (אומדן בלבד עד שיתקבלו נתונים נוספים).
43. בחודש ספטמבר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות משפות רק מבוטחות נשים בגין הוצאות על בדיקות לעובר ולתינוק, ובכך מפלות, לכאורה, גברים המבוטחים בפוליסת הבריאות שלהן. התובע אינו מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אולם הוא מעריך אותו בסכום של למעלה מ-2.5 מיליוני ש"ח.
44. בחודש ספטמבר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה משלמת, כביכול, למבוטחי פוליסת בריאות מסוג "פרפרד בונוס" (להלן: "הפוליסה") את מלוא דמי הביטוח המצטברים, בניגוד להוראות הפוליסה, וכי הראל ביטוח גובה, כביכול, דמי ביטוח ביתר ממבוטחי פוליסה זו. התובע אינו מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג.

תובענות שהוגשו בתקופת הדו

45. בחודש פברואר 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה משלמת, כביכול, למבוטחיה בביטוח רכב ולצדדים שלישיים, את מלוא שכר טרחת השמאי, אשר ערך שומת נזק לרכב, בניגוד להוראות הפוליסה והדין. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג.
46. בחודש מרץ 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גבו ממבוטחיהן בביטוחי אובדן כושר עבודה דמי ביטוח חודשיים עבור מספר החודשים האחרונים החופפים את משך תקופת ההמתנה האחרונה האפשרית המוגדרת בכל חוזה ביטוח לאובדן כושר עבודה, תקופה בה, על פי חוזה הביטוח, על הנתבעות לא חלה כל חבות לשלם תגמול ביטוח כלשהו. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך העריכו כי סכומי התביעות עומדים על מעל 2.5 מיליון ש"ח כנגד כל אחת מהנתבעות.
47. בחודש מאי 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה שיווקה, כביכול, פוליסת ביטוח בריאות בה נקבע כי ילד רביעי ואילך יקבל כיסוי ביטוחי חינם ועל אף זאת, חייבה כביכול בתשלום עבור פוליסת ביטוח בריאות לילד רביעי ואילך שנולד לאחר שנת 2016. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של מעל 2.5 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות – שירביט

להלן פרטים על החשיפה בגין תובענות ייצוגיות ובקשות להכרה בתובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שירביט") אשר פעילותה הביטוחית נרכשה על ידי החברה ביום 1 בדצמבר 2021.

1. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד חברת ביטוח נוספת. עניינה של התובענה בטענה כי שירביט נמנעת, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, בגין התקופה שממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח, ולחילופין, בגין התקופה שהחל מחלוף 30 יום ממועד תביעת הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל. הנזק הנטען הכולל לחברי הקבוצה כנגד שירביט הינו כ-10 מיליוני ש"ח. ביום 26 במאי 2021 קיבל בית המשפט המחוזי בתל-אביב את בקשת האישור. הגדרת הקבוצה על פי פסק הדין הינה כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר במהלך התקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, קיבל משירביט, שלא על פי פסק דין שניתן בעניינו, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין. בחודש ספטמבר 2021 הגישה שירביט, יחד עם חברות ביטוח נוספות שנתבעו במספר בקשות לאישור בטענה זוה ("הנתבעות"), בקשה לעיכוב ההליכים בתובענה, עד להכרעה בערעור שהוגש לבית המשפט העליון במסגרת תובענה ייצוגית אחרת שאושרה בעניין זהה נגד חברות ביטוח אחרות, בהן הראל ביטוח (ראו סעיף (א)(3) לעיל). בחודש אוקטובר 2021 דחה בית המשפט את הבקשה לעיכוב ההליכים. בחודש ינואר 2022 הגישו הנתבעות בקשה נוספת לעיכוב הליכים. בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ההליכים עד למתן הכרעה בערעור שהוגש לבית המשפט העליון בתביעה מקבילה והורה על ניהול משותף של התובענה לאחר ההכרעה בערעור. בחודש נובמבר 2022 דחה בית המשפט העליון את הערעור על פסק הדין החלקי בתביעה המקבילה, בהיעדר עילה להתערבות שיפוטית בהחלטת ביניים. עוד נקבע כי המקום המתאים לבירור טענות הערעור הינן בגדרי ערעור על פסק הדין הסופי. בחודש מאי 2023 ביטל בית המשפט את החלטתו בדבר ניהול משותף של התובענה עם התביעה המקבילה והורה על הפרדת הדיון בין התביעות.

2. בחודש ינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט. עניינה של התובענה בטענה, כי שירביט אינה מגלה למבוטחיה בביטוח רכב, אשר עומדים לחצות מדרגת גיל או ותק נהיגה הנהוגות אצלה, במהלך תקופת הביטוח, כי באפשרותם לעדכן את גיל הנהג או את ותק הנהיגה ולקבל פרמיה עודפת, וכי כתוצאה מכך משלמים מבוטחיה אלו פרמיה ביתר נוכח העדר עדכון הפרמיה במהלך תקופת הביטוח בעקבות שינוי מדרגת הגיל או הוותק. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ-43.31 מיליוני ש"ח. ביום 16 בפברואר 2022 ניתן פסק דין בבית המשפט מחוזי מרכז, אשר במסגרתו נדחתה תביעה ייצוגית שהוגשה נגד חברת ביטוח אחרת בעניין דומה ("התביעה המקבילה"). בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ההליכים עד למתן הכרעה בערעור שיוגש בתביעה המקבילה.

3. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") בהן הראל ביטוח (ראו סעיף (א)(12) לעיל). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, שלא כדין, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיהם, לצדדי ג' ולמוטבים בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים בהם הנזקים לא תוקנו בפועל. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג נגד הראל ביטוח בסך של כ-19 מיליוני ש"ח בגין כל שנה והתקופה בגינה היא מבקשת לתבוע הינה מיום 4 ביוני 2001 ולחילופין החל מ-7 שנים לפני מועד הגשת התביעה הקודמת ו/או 7 שנים לפני מועד הגשתה של בקשה זו. התובענה והבקשה לאישור הינן באותה עילה בגינה הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות, אשר ביום 3 בינואר 2018 נדחה על ידי בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20 בפברואר 2017, במסגרתו נמחקה הבקשה. ביום 4 בינואר 2022 דחה בית המשפט המחוזי מרכז לוד את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 12 באפריל 2022 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי.

4. בחודש דצמבר 2020 הוגשו כנגד שירביט ארבע בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (שלוש בקשות לאישור תובענות כייצוגיות הוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד ובקשה לאישור תובענה כייצוגית אחת הוגשה לבית המשפט המחוזי תל אביב), בטענה דומה לכשל באבטחת מידע על רקע אירוע פריצה לשרתי שירביט על ידי האקרים ופרסום מידע אישי השייך ללקוחות שירביט. בחודש יוני 2021 הגישו המבקשים בארבע הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, בקשת אישור מאוחדת מטעמם. עניינה של התובענה המאוחדת בטענה, כי מחדלי אבטחה, לכאורה, בשירביט גרמו לדליפת מידע ונתונים שהיו בידי שירביט. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2022 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור.

5. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד אחת עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") בהן הראל ביטוח (ראו סעיף (א)(22) לעיל). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות אינן משיבות למבוטחיהן בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה מהותית, נטענת, ברמת הסיכון אליו חשופות הנתבעות החל מחודש מרץ 2020, לאור צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתת היקף הנסועה בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד שירביט בסכום של כ-38 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק דין בהליך ששירביט איננה צד לו ושעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה נגד חברות ביטוח אחרות, יהפוך לחלוט ("פסק הדין בהליך הנוסף") או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין בהליך הנוסף לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות נגד החברה ו/או החברות המאוחדות, כפי שצויינו על-ידי התובעים בכתבי הטענות שהוגשו מטעמם. מובהר, כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על-ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע במיליוני ש"ח
<u>תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	7	1,267
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	0	0
לא צוין סכום התביעה	2	
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	19	4,663
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	3	3,329
לא צוין סכום התביעה	21	

סכום ההפרשה הכולל עבור התביעות שהוגשו כנגד החברה וכנגד שירביט כמפורט לעיל לימים 31 במרץ 2023, 31 במרץ 2022 ו-31 בדצמבר 2022 מסתכם בכ-155 מיליוני ש"ח, בכ-110 מיליוני ש"ח וכ-156 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. תביעות שהגיעו לסיומן בתקופת הדוח

1. בחודש נובמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה אינה מאפשרת, כביכול, לבטל כתבי שירות בפוליסה בנפרד מיתר רכיבי תוכנית הביטוח וכי אינה מבצעת, כביכול, גילוי נאות טרם ההתקשרות לעניין ביטול כתבי השירות. ביום 22 בדצמבר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשת מבקשת האישור נגד החברה, במסגרתה התבקש בית המשפט לאשר את הסתלקות המבקשת מבקשת האישור ולהורות על דחיית תביעתה האישית. במסגרת בקשת ההסתלקות הסכימה החברה ליתן גילוי אודות אפשרות ביטול כתב שירות לבדו בכל עת. ביום 9 בינואר 2023 אישר בית המשפט המחוזי מרכז את בקשת ההסתלקות מבקשת האישור והורה על דחיית תביעתה האישית של המבקשת.
2. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות מסרבות, כביכול, להאריך את תוקף הכיסוי הביטוחי למבוטחים בביטוחי אובדן כושר עבודה, שנרכשו לפני שנת 2017, ואשר תום תקופת הביטוח בהם הינו גיל 65, ולשלם להם תגמולי ביטוח עד לגיל הפרישה שעלה בשנת 2004 לגיל 67 לשכירים ולגיל 70 לעצמאים. ביום 18 באפריל 2022 דחה בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 31 במאי 2022 הומצא להראל ביטוח ערעור על פסק הדין, אשר הגיש המבקש בבקשת האישור לבית הדין הארצי לעבודה. ביום 12 בפברואר 2023 דחה בית הדין הארצי לעבודה את הערעור.
3. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתיים עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של היה התובענה בטענה, כי על הנתבעות להשיב למבוטחיהן בביטוחי רכב ודירה חלק מדמי הביטוח אשר, לכאורה, שולמו על ידיהם ביתר, נוכח הפחתה משמעותית, נטענת, בסיכון אותו נטלו על עצמן הנתבעות עת נקבעו על ידיהן דמי הביטוח בפוליסות אלו. זאת, עקב התפרצות מגפת הקורונה והגבלות התנועה והפעילות, אשר הוטלו בעקבותיה, אשר הובילו, על פי הנתען, להפחתת היקף הנסועה ולירידה משמעותית בנזקי גוף ורכוש כתוצאה מכך. בחודש פברואר 2021 הורה בית המשפט על סילוק הבקשה בעניין ביטוחי הרכב ביחס להראל ביטוח ויתר המשיבות (פרט לחברת ביטוח אחת), וכי הבקשה תמשיך להתברר בעניין פוליסות ביטוח דירות. בית המשפט הורה כי על התובעים לשקול המשך צעדיהם ביחס לאופן ניהול בקשת האישור, לאור ההחלטה. בחודש אפריל 2021 הגישו התובעים ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק הדין בהליך שעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד הראל ביטוח וחברות ביטוח נוספות, יהפוך לחלוט ("פסק הדין בהליך הנוסף") או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין בהליך הנוסף לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט. ביום 22 בפברואר 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור נגד הנתבעות, במסגרתה מתבקש בית המשפט לאשר את הסתלקות המבקשים מבקשת האישור ולהורות על דחיית תביעתם האישית. ביום 27 בפברואר 2023 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את בקשת ההסתלקות מבקשת האישור והורה על דחיית תביעתם האישית של המבקשים.
4. בחודש דצמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה מצמידה, כביכול, את דמי הביטוח ואת תגמולי הביטוח למבוטחים בפוליסת הביטוח הסייעודי הקבוצתי לחברי שרותי בריאות כללית - סיעודי מושלם פלוס, למדד שגוי וזאת כביכול, בניגוד להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים), תשע"ו - 2015. בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט על העברת הסוגיות שבמחלוקת לעמדת הממונה. בחודש אוגוסט 2022 הוגשה עמדת הממונה לפיה ביחס לסוגיות הצמדת תגמולי הביטוח, ככל שבית המשפט ימצא כי אכן בוצע תשלום בחסר, יש להשיב סכומים אלו למבוטחים הזכאים. ביום 22 בפברואר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז לוד בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור נגד החברה, במסגרתה מתבקש בית המשפט לאשר את הסתלקות המבקשים מבקשת האישור ולהורות על דחיית תביעתם האישית ועל מחיקת בקשת האישור. במסגרת בקשת ההסתלקות הסכימה החברה להציג את תעריפי דמי הביטוח לאחר הצמדתם למדד הרלוונטי, ולהשיב את תגמולי הביטוח ששולמו בחסר. ביום 2 במרץ 2023, אישר בית המשפט המחוזי מרכז את בקשת ההסתלקות מבקשת האישור והורה על דחיית תביעתם האישית של המבקשים.
5. בחודש יולי 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ ("הראל מימון והנפקות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הראל מימון והנפקות אינה מנגישה, כביכול, את דיווחיה במערכות המידע האינטרנטיות המופעלות על ידי הרשות לניירות ערך ועל ידי הבורסה (מערכות המגנא והמאיה בהתאמה) ובכך מונעת או מצמצמת, כביכול, את האפשרות של אנשים עם מוגבלות לקבל מידע מדיווחים אלו. זאת, בניגוד, כביכול, להוראות חוק שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 ותקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג-2013. ביום 5 במרץ 2023, דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ד. תביעות שהגיעו לסיומן לאחר תקופת הדוח

1. בחודש פברואר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסת בריאות קבוצתי לחברי הסתדרות המורים, החזר חלקי של ההפרש שבין הסכום המלא ששולם למומחה עבור התייעצות, לבין הסכום בו השתתפה קופת החולים בה הם חברים. בדיון אשר התקיים ביום 1 במאי 2023, קיבל בית המשפט המחוזי מרכז את בקשת המבקש להסתלק מהתובענה ומהבקשה לאישורה כייצוגית, והורה בהתאם על מחיקת הבקשה לאישור ודחיית תביעתו האישית של המבקש.

ה. תביעות שהגיעו לסיומן בתקופת הדוח – שירביט

1. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד שתיים עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") בהן הראל ביטוח (ראו סעיף ג(3) לעיל). עניינה של התובענה היה בטענה, כי על הנתבעות להשיב למבוטחיהן בביטוחי רכב ודירה חלק מדמי הביטוח אשר, לכאורה, שולמו על ידיהם ביתר, נוכח הפחתה משמעותית, נטענת, בסיכון אותו נטלו על עצמן הנתבעות עת נקבעו על ידיהן דמי הביטוח בפוליסות אלו. זאת, עקב התפרצות מגפת הקורונה והגבלות התנועה והפעילות, אשר הוטלו בעקבותיה, אשר הובילו, על פי הנטען, להפחתת היקף הנסועה ולירידה משמעותית בנוקי גוף ורכוש כתוצאה מכך. בחודש פברואר 2021 הורה בית המשפט על סילוק הבקשה בעניין ביטוחי הרכב ביחס לשירביט ויתר המשיבות (פרט לחברת ביטוח אחת), וכי הבקשה תמשיך להתברר בעניין פוליסות ביטוח דירות. בית המשפט הורה כי על התובעים לשקול המשך צעדיהם ביחס לאופן ניהול בקשת האישור, לאור ההחלטה. בחודש אפריל 2021 הגישו התובעים ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק דין בהליך ששירביט איננה צד לו ושעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד חברות ביטוח אחרות, יהפוך לחלוט ("פסק הדין בהליך הנוסף") או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין בהליך הנוסף לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט. ביום 22 בפברואר 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור נגד הנתבעות, במסגרתה מתבקש בית המשפט לאשר את הסתלקות המבקשים מבקשת האישור ולהורות על דחיית תביעתם האישית. ביום 27 בפברואר 2023 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את בקשת ההסתלקות מבקשת האישור והורה על דחיית תביעתם האישית של המבקשים.

באור 8 - ניהול ודרישות הון

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן: "הוראות משטר כושר פירעון כלכלי").

יחס כושר פירעון כלכלי:

יחס כושר פירעון כלכלי מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי המוכר של החברה לבין ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR).

ההון העצמי הכלכלי המוכר נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, מכשיר הון רובד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תפעוליים.

משטר כושר פירעון כלכלי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון המאפשרות את הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי (להלן: "הניכוי"). הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן: "תקופת הפריסה"). בנוסף לדרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות ומגבלת הכרה מקסימלית שונה עבור הון רובד 2.

בהתאם לחוזר המאוחד ייכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב.

ביום 29 במאי 2023 פרסמה החברה את דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2022 באתר האינטרנט שלה (כתובת האתר: <https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx>). בהתאם לדוח, לחברה יש עודף הון גם ללא התחשבות בהוראות המעבר.

החישוב שערכה החברה בגין נתוני 31 בדצמבר 2022, נבדק בהתאם לתקן בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלבנטי לביקורת חישוב הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים, הודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים צוין כי הם לא בדקו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2022, פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהוון הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכונים חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון. כמו כן, מופנית תשומת לב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתן על יחס כושר הפירעון.

יצוין כי למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים, כגון שינויים בריבית, שינויים ברווחי השקעות, עדכוני הנחות אקטואריות ושינויים הקשורים בפעילות החברה.

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

2. מדיניות ניהול ההון של החברה

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות ההון והרגולציה הנקבעת לעניין חלוקת דיבידנד.

ביום 29 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה את עדכון התכנית לניהול הון ונקבעו בשלב זה, כללי סף לחלוקת דיבידנד, הכוללים יחס כושר פירעון כלכלי מינימאלי, בהתחשב בהוראות הפריסה, בשיעור של 135% ויחס כושר פירעון מינימאלי, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה בשיעור של 110%.

לפרטים בדבר מדיניות חלוקת דיבידנד שאושרה על ידי דירקטוריון הראל השקעות ודירקטוריון החברה ביום 28 בפברואר 2021, ראו באור 15ג בדוחות השנתיים.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1. השפעות שינויים בריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, והשפעות יישום החוזרים שפורטו בבאור 13גז בדוחות השנתיים, על ההתחייבויות הביטוחיות מפורטות להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2022	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
227	-	-
227	-	-
764	764	-
778	-	-
1,542	764	-
524	167	*186
524	167	186
2,293	931	186
1,509	613	122

ביטוח חיים - קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בעקבות:

עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב העתודות לגמלה ואובדן כושר עבודה

סך הכל ביטוח חיים

ביטוח בריאות- קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בעקבות:

בדיקת נאותות העתודות (LAT) - סיעוד פרט

עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב עתודת פעילים ועתודת תביעות בתשלום - סיעוד פרט

סך הכל ביטוח בריאות

ביטוח כללי- קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בעקבות:

השפעות ריבית

סך הכל ביטוח כללי

סך הכל השפעות הריבית על הרווח והרווח הכולל לפני מס

סך הכל השפעות הריבית על הרווח והרווח הכולל לאחר מס

*בהמשך לאמור בבאור 35ה4 בדוחות השנתיים, ברבעון השני של שנת 2022 עדכנה החברה את נוהל ההקצאה של הנכסים הלא סחירים. בהתאם לנוהל המעודכן, החברה יכולה לבצע העברות מעת לעת, ובהתאם לצורך, בין הנכסים המיוחסים למגזרים השונים, באופן שיביא לניצול מרבי של השווי העודף, בכפוף למגבלת הנכסים. בתקופת הדוח נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח כללי בסך של כ-105 מיליוני ש"ח לפני מס כתוצאה מתוספת עודף שווי הוגן של נכסים לא סחירים אשר הוקצו בעבר למגזר ביטוח בריאות וכעת מוקצים למגזר ביטוח כללי. יצוין כי, יתרת העתודות בביטוח כללי לאחר קיזוז עודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים אינה יורדת אל מתחת לאומדן המיטבי (Best Estimate) של העתודות.

2. בשל ירידות שחלו בשוקי ההון בתקופת הדוח, נרשמו תשואות ריאליות שליליות בפוליסות משתתפות ברווחים שנמכרו בין השנים 1991-2003. בהתאם למנגנון גביית דמי הניהול הקבוע בהסדר התחיקתי, חברת ביטוח לא תגבה דמי ניהול משתנים בגין פוליסות תלויות תשואה שנמכרו בין השנים 1991-2003 עד להשגת רווחי השקעה בגין הנכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, שיכסו את הפסדי ההשקעה שנצברו. בהתאם למנגנון שתואר, החברה לא רשמה דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2022, אלא דמי ניהול קבועים בלבד. נכון ליום 31 במרץ 2023, אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם בסך של כ-403 מיליוני ש"ח. ראו גם באור 10(1).

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

3. תשלום מבוסס מניות

ביום 16 בפברואר 2023, הוקצו 180,000 כתבי אופציה ל-5 מעובדי החברה במסגרת התכנית המתוארת בבאור 38 בדוחות השנתיים. מחיר המימוש של כל אופציה למועד ההענקה, הינו 34.04 ש"ח. השווי ההוגן של כתבי האופציה במועד ההענקה הסתכם לסך של כ-1.6 מיליוני ש"ח.

4. העמדת מסגרת אשראי לחברה בת של הראל השקעות – "המצפן - שותפים לדרך בע"מ".

בחודש דצמבר 2019 התקשרה המצפן עם החברה בהסכם לקבלת מסגרת אשראי בסך 150 מיליוני ש"ח לצורך העמדת אשראי ללקוחותיה, בחודש ספטמבר 2020 הוגדלה מסגרת האשראי ב-100 מיליוני ש"ח נוספים, בחודש נובמבר 2021 הוגדלה מסגרת האשראי ב-50 מיליוני ש"ח נוספים ובחודש דצמבר 2022 הוגדלה מסגרת האשראי ב-50 מיליוני ש"ח נוספים. כבטוחה להעמדת מסגרת אשראי זו חתמה הראל השקעות על כתב התחייבות להשקיע בהון המצפן את הסכומים הנדרשים מעת לעת על מנת שההון העצמי של המצפן לא יפחת בכל עת מ-15% מסך המאזן של המצפן. נכון ליום 31 במרץ 2023 ולמועד פרסום הדוח, יתרת האשראי שהעמידה החברה להמצפן הסתכמה לסך של כ-320 מיליוני ש"ח.

5. לעניין אגרות החוב (סדרה יט') שהונפקו על ידי הראל הנפקות, ראו באור 6.

6. לעניין דירוג מידרוג, ראו באור 6.

7. לעניין תשקיף מדף של הראל מימון והנפקות, ראו באור 6.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

1. בהמשך לאמור בבאור 29(2), סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם בסך של כ-385 מיליוני ש"ח.

2. לעניין פרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2022 על ידי החברה, ראו באור 8.

3. תשלום מבוסס מניות

ביום 27 באפריל 2023, הוקצו 460,000 כתבי אופציה ל-22 מעובדי החברה וליועצת חיצונית במסגרת התכנית המתוארת בבאור 38 בדוחות השנתיים. מחיר המימוש של כל אופציה למועד ההענקה, הינו 31.5 ש"ח. השווי ההוגן של כתבי האופציה במועד ההענקה הסתכם לסך של כ-3.9 מיליוני ש"ח.

4. לעניין החלטה על פדיון מוקדם מלא לאגרות החוב (סדרה ו') שהונפקו על ידי הראל הנפקות, ראו באור 6.

5. עדכון תנאי העסקתו של עידן טמיר, קרובו של בעל שליטה

ביום 22 במאי 2023 וביום 29 במאי 2023 אישרו ועדות התגמול והדירקטוריונים של החברה ושל הראל השקעות, בהתאמה, את עדכון תנאי העסקתו של עידן טמיר, קרובו של מר יאיר המבורגר, מבעלי השליטה בחברה. עדכון תנאי העסקה כאמור כפוף לאישור האסיפה הכללית של הראל השקעות, המוזמנת ליום 5 ביולי 2023.

הראל חברה לביטוח בע"מ

נספחים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601

לכבוד

בעלי המניות של הראל חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 במרץ 2023 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך ואשר נכלל בנספח א' למידע הכספי לתקופות ביניים המאוחד של החברה לתאריך ולתקופה האמורים. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

סומך חייקין

רואי חשבון

29 במאי 2023

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו")

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו"), הערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 15-1-2015. המדיניות החשבונאית שפורטה בבאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, יושמה בהכנת באור תמציתי זה, למעט המפורט להלן:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס שיטת השווי המאזני.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.
- ג. פעילות בתחום ההלוואות לכל מטרה לבני 60 ומעלה באמצעות חברה מוחזקת שזוהי פעילותה היחידה.

דוחות על המצב הכספי ביניים

31 בדצמבר 2022 (מבוקר) מיליוני ש"ח	2022 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח
1,141	1,073	1,162
2,423	2,391	2,495
1,309	1,351	1,375
1,379	1,373	1,443
2,060	1,995	1,885
2,293	2,222	2,316
4,992	5,350	5,165
88	-	124
3,118	970	1,765
1,434	1,639	1,671
67,420	74,771	68,695
9,993	12,241	9,346
13,547	12,702	13,653
1,497	1,706	1,550
3,725	3,488	3,905
28,762	30,137	28,454
6,450	4,430	6,379
1,425	1,237	1,380
124,294	128,939	124,309
77,848	81,726	77,852

נכסים

נכסים בלתי מוחשיים	
הוצאות רכישה נדחות	
רכוש קבוע	
השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	
נדל"ן להשקעה אחר	
נכסי ביטוח משנה	
נכסי מסים שוטפים	
חייבים ויתרות חובה	
פרמיה לגבייה	
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה	

השקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים	
נכסי חוב שאינם סחירים	
מניות	
אחרות	
סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות	
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	

סך כל הנכסים

סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות על המצב הכספי ביניים (המשך)

31 בדצמבר	31 במרץ	
2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
		הון והתחייבויות
		הון
869	869	הון מניות ופרמיה על מניות
593	1,234	קרנות הון
2,768	3,985	עודפים
4,230	6,088	סך כל ההון
		התחייבויות
30,543	30,436	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
76,267	80,675	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
695	1,052	התחייבויות מסים נדחים
223	250	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
13	73	התחייבויות מסים שוטפים
5,540	4,703	זכאים ויתרות זכות
6,783	5,662	התחייבויות פיננסיות
120,064	122,851	סך כל ההתחייבויות
124,294	128,939	סך כל ההון וההתחייבויות

שלומית זק"ש אנגל
מנהלת הכספים

אריק פרץ
משנה למנכ"ל ומנהל
חטיבת כספים ומשאבים

ניר כהן
מנהל כללי

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 29 במאי 2023

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
2022	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
16,674	4,420	4,097	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,153	505	581	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
14,521	3,915	3,516	פרמיות שהורווחו בשייר
(4,184)	(475)	1,482	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
520	132	126	הכנסות מדמי ניהול
356	83	107	הכנסות מעמלות
37	7	13	הכנסות אחרות
11,250	3,662	5,244	סך כל ההכנסות
7,814	2,287	4,779	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,577	429	491	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,237	1,858	4,288	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,764	676	714	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
924	244	281	הוצאות הנהלה וכלליות
10	2	4	הוצאות אחרות
436	97	107	הוצאות מימון, נטו
10,371	2,877	5,394	סך כל ההוצאות
99	89	14	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
978	874	(136)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
288	271	(47)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
690	603	(89)	רווח (הפסד) לתקופה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות ביניים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2022	2023	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
690	603	(89)	רווח (הפסד) לתקופה
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(1,536)	(429)	(112)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(122)	(58)	108	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
75	18	28	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(35)	(34)	-	חלק הקבוצה בהפסד כולל של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
122	19	37	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
545	164	(11)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
(34)	(5)	(11)	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים אחרים של רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(985)	(325)	39	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
21	19	52	קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
37	12	2	מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
(16)	(7)	(16)	מסים על ההכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
42	24	38	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(943)	(301)	77	סך רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
(253)	302	(12)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,097	-	1,038	1,539	1,520
581	-	414	93	74
3,516	-	624	1,446	1,446
1,482	(58)	61	178	1,301
126	1	-	1	124
107	-	80	4	23
13	6	-	-	7
5,244	(51)	765	1,629	2,901
4,779	-	716	1,461	2,602
491	-	291	164	36
4,288	-	425	1,297	2,566
714	-	206	261	247
281	44	19	95	123
4	-	4	-	-
107	64	17	22	4
5,394	108	671	1,675	2,940
14	6	5	2	1
(136)	(153)	99	(44)	(38)
115	87	49	(15)	(6)
(21)	(66)	148	(59)	(44)
30,943	-	10,697	7,755	12,491
76,590	-	-	5,227	71,363

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות (ההוצאות)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,420	-	1,013	1,407	2,000
505	-	378	81	46
3,915	-	635	1,326	1,954
(475)	104	136	70	(785)
132	-	-	1	131
83	-	67	5	11
7	-	-	-	7
3,662	104	838	1,402	1,318
2,287	-	792	430	1,065
429	-	263	134	32
1,858	-	529	296	1,033
676	-	195	242	239
244	12	19	92	121
2	-	2	-	-
97	64	8	19	6
2,877	76	753	649	1,399
89	70	13	4	2
874	98	98	757	(79)
(453)	(82)	(57)	(169)	(145)
421	16	41	588	(224)
30,436	-	11,154	7,180	12,102
80,675	-	-	5,677	74,998

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס		ביטוח חיים	
	למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
16,674	-	4,242	5,928	6,504
2,153	-	1,588	352	213
14,521	-	2,654	5,576	6,291
(4,184)	393	181	(46)	(4,712)
520	3	-	4	513
356	-	281	19	56
37	8	-	-	29
11,250	404	3,116	5,553	2,177
7,814	-	2,992	3,440	1,382
1,577	-	915	526	136
6,237	-	2,077	2,914	1,246
2,764	-	862	1,000	902
924	61	75	355	433
10	-	10	-	-
436	261	70	82	23
10,371	322	3,094	4,351	2,604
99	91	14	(1)	(5)
978	173	36	1,201	(432)
(1,438)	(588)	(47)	(423)	(380)
(460)	(415)	(11)	778	(812)
30,543	-	10,590	7,467	12,486
76,267	-	-	5,192	71,075

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון, נטו

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים *	ענפי חבויות אחרים **	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
221	373	393	393	1,380
2	8	298	139	447
219	365	95	254	933
80	101	21	107	309
139	264	74	147	624
22	6	6	27	61
4	1	60	15	80
165	271	140	189	765
143	252	182	139	716
37	14	145	95	291
106	238	37	44	425
36	60	71	39	206
5	6	5	3	19
2	1	1	-	4
7	2	-	8	17
156	307	114	94	671
2	1	-	2	5
11	(35)	26	97	99
19	5	1	24	49
30	(30)	27	121	148
3,404	948	1,223	5,122	10,697
2,882	914	250	3,426	7,472

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2023
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2023

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,483	469	385	383	246
513	154	293	25	41
970	315	92	358	205
335	161	29	101	44
635	154	63	257	161
136	62	8	12	54
67	15	50	2	-
838	231	121	271	215
792	146	171	299	176
263	62	146	30	25
529	84	25	269	151
195	37	65	62	31
19	3	5	6	5
2	-	-	1	1
8	4	-	1	3
753	128	95	339	191
13	7	-	1	5
98	110	26	(67)	29
(57)	(26)	(2)	(5)	(24)
41	84	24	(72)	5
11,154	5,577	1,149	878	3,550
7,501	3,490	219	808	2,984

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2022
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2022

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,405	1,063	1,310	1,189	843
1,616	435	1,011	55	115
2,789	628	299	1,134	728
135	14	21	38	62
2,654	614	278	1,096	666
181	79	21	15	66
281	63	205	6	7
3,116	756	504	1,117	739
2,992	592	587	1,140	673
915	250	486	71	108
2,077	342	101	1,069	565
862	179	279	272	132
75	12	20	22	21
10	-	2	3	5
70	35	2	5	28
3,094	568	404	1,371	751
14	7	-	1	6
36	195	100	(253)	(6)
(47)	(23)	(1)	(4)	(19)
(11)	172	99	(257)	(25)
10,590	5,147	1,115	878	3,450
7,454	3,497	216	836	2,905

פרמיות ברוטו

פרמיות ביטוח משנה

פרמיות בשייר

שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון, נטו

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2022

התחייבויות בגין חוזי ביטוח, שייר ליום 31 בדצמבר 2022

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 71% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 71% מסך הפרמיות בענפים אלו

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

- ג. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות
1. לעניין דירוג מידרוג, ראו באור 6 בתמצית דוחות ביניים מאוחדים.
 2. לעניין הנפקת אגרות חוב (סדרה יט') של הראל הנפקות, ראו באור 6 בתמצית דוחות ביניים מאוחדים.
 3. לעניין תשלום מבוסס מניות לעובדי החברה, ראו באור 9 ובאור 10 בתמצית דוחות ביניים מאוחדים.
 4. לעניין העמדת אשראי לחברת המצפן, ראו באור 9 בתמצית דוחות ביניים מאוחדים.
 5. לעניין פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר 2022, לאחר תקופת הדוח, ראו באור 8 בתמצית דוחות ביניים מאוחדים.
 6. לעניין פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ו') של הראל הנפקות, ראו באור 6 בתמצית דוחות ביניים מאוחדים.
 7. לעניין תנאי העסקתו של עידן טמיר, קרובו של בעל שליטה, ראו באור 10 בתמצית דוחות ביניים מאוחדים.

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה*

א. פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרץ 2023 (בלתי מבוקר)

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
9,371	-	9,371	-	-	נכסי חוב סחירים (א)
13,650	13,650	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,550	-	1,550	-	-	מניות (א2)
3,915	-	3,604	311	311	אחרות (א3)
28,486	13,650	14,525	311	311	סך הכל

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
12,267	-	14	12,253	-	-	נכסי חוב סחירים (א)
12,698	12,698	-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,706	-	-	1,706	-	-	מניות (א2)
3,499	-	-	3,147	352	352	אחרות (א3)
30,170	12,698	14	17,106	352	352	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10,020	-	10,020	-	-	נכסי חוב סחירים (א)
13,544	13,544	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,497	-	1,497	-	-	מניות (א2)
3,736	-	3,459	277	277	אחרות (א3)
28,797	13,544	14,976	277	277	סך הכל

* הנספח מתייחס להראל ביטוח סולו ולחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים ראו באור 6 "מכשירים פיננסיים" בדוחות המאוחדים

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה (המשך)*

1. נכסי חוב סחירים

עלות מופחתת			הערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרץ	
2022	2022	2023	2022	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6,238	6,959	5,854	5,726	7,006	5,356
4,644	5,162	4,385	4,294	5,261	4,015
10,882	12,121	10,239	10,020	12,267	9,371
			-	-	-

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2. מניות

עלות			הערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרץ	
2022	2022	2023	2022	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
895	878	972	999	1,311	1,034
312	260	315	498	395	516
1,207	1,138	1,287	1,497	1,706	1,550
			128	59	131

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך כל המניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3. השקעות פיננסיות אחרות

עלות			הערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרץ	
2022	2022	2023	2022	2022	2023
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
288	485	285	294	505	320
2,285	1,952	2,370	3,442	2,994	3,595
2,573	2,437	2,655	3,736	3,499	3,915
			191	198	193
			247	25	162

השקעות פיננסיות סחירות

השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מכשירים נגזרים המוצגים בהתחייבויות פיננסיות

* הנספח מתייחס להראל ביטוח סולו ולחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.